The Latvian Newspaper for Canada and U. S. A.
Published twice weekly by the Latvian Relief Society of Canada "Daugavas Vanagi"
Business Office: 491 College St.,
Editor-in-Chief: ALFRĒDS VIŅČELS
Toronto 4, Ontario, Canada
Telephones: 921-7121; 368-3239
United States Editorial Offices:
New York: Editor — V. Irbe,
4035 Rombouts Ave, Bronx N. Y. 10466, U.S.A.
Chicago: Editor — D. Vallena,
648 South 23rd Ave., Bellwood, Ill.,
60104, U. S. A.
SATURDAY, FEBRUARY 26, 1966

LATVIJA
AMERIKĀ

17. N-RS. SESTDIENA, 1966. G. 26. FEBRUĀRIS 16. GADS

AUTHORIZED AS SECOND CLASS MAIL BY THE POST OFFICE DEPARTMENT OTTAWA AND FOR PAYMENT OF POSTAGE IN CASH

Latviešu laikraksts Amerikā
Iznāk divas reizes nedēļā — trešdienās un sestdienās. Izdevējs — Latviešu aprūpes biedrība Kanadā „Daugavas Vanagi."
ATB. REDAKTORS: ALFRĒDS VIŅČELS
Redakcija un kantoris: 491 College St.,
Toronto 4, Ontario, Canada
Tālruņi: 368-3239 (redakcijai) un 921-7121 (kantorim)
Redaktora tālrunis vakaros — 531-4533
Nujorkas redakcijas vadītājs V. IRBE
4035 Rombouts Ave, Bronx N. Y. 10466, U.S.A.
Tālrunis 994-7917
Čikagas redakcijas vadītāja D. VALLENA
648 South 23rd Ave, Bellwood, Ill., 60104, U. S. A
tālrunis 544-4278

Kanadas baltiešu apspriedes

KANADAS VALDĪBAI IESNIEGTS IEROSINĀJUMS ATBALSTĪT RAIDĪJUMUS UZ BALTIJAS VALSTĪM

Šajās dienās notikušas divas svarīgas Kanadas latviešu, lietuviešu un igauņu centrālo pārstāvību vadītāju apspriedes.

Montrealā 1967. gadā rīkojamās pasaules izstādes jautājumiem bija veltīta 16. februāra apspriede. Katra baltiešu grupa paredz izstādes laikā noorganizēt savu nacionālo dienu, kad galvenajā laukumā plīvotu attiecīgās valsts karogs un programmu izpildītu tās pašas tautības izpildītāji. Šai sakarā lūgta audience pie Kanadas valdības pārstāvja izstādes komitejā — tirdzniecības ministra Vintera, lai ar viņa vidutājību galīgā veidā noteiktu baltiešu nacionālo dienu termiņus. Audiencē pie ministra ierādīsies latvieši, lietuviešu un igauņu centrālo pārstāvību vadītāji, tai pašā laikā iesniedzot arī plašāku memorandu par šo speciālo nacionālo dienu nepieciešamību un nozīmi.

Apspriedes dalībnieki vienojās Montrealā organizētajai etnisko grupu izstādes komitejai atstāt eksponātu novietošanas un priekšnesumu noorganizēšanas funkcijas Kanadas federālajā paviljonā. Šie uzdevumi pilnīgi šķirami no baltiešu nacionālo dienu organizēšanas darba, kuru centrālās pārstāvības rezervē sev. Par latviešu pārstāvi etnisko grupu izstādes komitejā Montrealā LNAK izraudzījusi vietējās latviešu draudžu un organizāciju padomes priekšsēdi Bruno Irnusu.

Otra apspriede baltiešu pārstāvjiem bija ar jauno Kanadas valsts sekretāri Džudiju Lamaršu, pārrunājot vairākus jautājumus, kas nozīmīgi baltiešiem.

Sakarā ar Kanadas 100 gadu jubileju, paredzēts izdot speciālas grāmatas par visām etniskajām grupām. Tādas iznāks arī baltiešiem. Džudija Lamarša kā Kanadas valdības pārstāve jubilejas komitejā paskaidroja, ka ir ļoti ieinteresēta, lai baltieši iespējami aktīvi piedalītos simtgades svinībās. Viņa arī priecātos redzēt labi sagatavotu grāmatu iznākšanu par baltiešu etniskajām grupām. Šo grāmatu izdošanai jubilejas komiteja sniegs materiālu atbalstu. Iesniegumus šāda atbalsta saņemšanai jau izpildījušas visas trīs baltiešu grupas. Valsts sekretāre apsolīja savu palīdzību atbalsta saņemšanai.

Kanadas jubilejas svinībās organizēs etnisko grupu kultūras vērtību apmaiņu, vienas tautības korus, dejotājus vai cita rakstura programmas izpildītājus sūtot uz citu tautību sarīkojumiem. Būtu ļoti vēlama baltiešu grupu aktīva piedalīšanās arī šai pasākumā.

Baltieši ierosināja Kanadas valdībai atbalstīt raidījumus uz Baltijas valstīm, tāpat pretkomūnisma raidījumus Kanadā, kurus vada kanadiešu garīdznieks F. Brančs. Baltiešu pārstāvji valsts sekretārei izteica kritiku par CBC raidītāja pieeju politisko jautājumu apgaismošanā. Izskanēja arī doma, ka būtu laiks Kanadas valdībai apsvērt iespēju kāda baltiešu izcelsmes senātora iecelšanai. Valsts sekretāre apsolīja ierosinājumus pieteikt ministru prezidentam.

Latviešus abās apspriedēs pārstāvēja LNAK valdes priekšsēdis J. Niedra.

J. Akots

ARDIEVAS VIETNAMĀ KRITUŠAM LATVIETIM

Skats Kalamazū Riversides kapsētā, kapteini Konstantinu Lubavu atdodot zemes klēpim (skat. rakstu 5. lpp.): goda sardzes virsnieki svinīgā ceremonijā noņem ASV karogu no šķirsta, lai to nodotu kritušā varoņa mātei.
Foto: A. Purmalis

Miera baloži ar sarkanām spalvām

Liekas, ka sakarā ar pašreizējo diplomātisko un politisko aktivitāti Vietnamas jautājumā atkal sakustējušies viet. Kanadas „miera mīlotāji," kas 19. februārī sasaukuši speciālu konferenci Toronto, lai izlūrzātu Kanadas lomu un nostāju Vietnamas karā. Konferences ierosinātāji un atbalstītāji bija tādas organizācijas kā — Women's International League for Peace and Freedom, Toronto Committee for Nuclear Disarmament, Toronto International Vietnam Day Committee, Fellowship or Reconciliation, Toronto Peace Centre, Toronto Association for Peace, Students Against War un Canadian Action for Peace. Tādēļ jau iepriekš varēja paredzēt konferences gaitu un nolūkus, kas vērsti pret ASV pašreizējo politiku Vietnamā un reizē ar to pret komūnisma apkarošanu vispār. To nepārprotami arī apstiprināja konferences 6 galvenie runātāji, no kuriem sevišķi krasi norādījās kādreizējais Starptautiskās kontrolkomisijas Kanadas locekļis J. Povels (Powell), kas amerikāņu rīcību Vietnamā apzīmēja par necilvēcīgu. Amerikāņi slepkavojot karagūstekņus, par ko viņa sirdsapziņa neatļaujot klusēt. Tādēļ viņš izstājies no kontrolkomisijas un tagad aicina visus miera mīlotājus kopīgi izdarīt spiedienu uz Kanadas valdību, kas varētu paātrināt ASV kara darbības izbeigšanu Vietnamā.

Arī profesors J. Stīls (Steele) no Karletonas universitātes izteicās, ka ASV lauzusi Ženēvas konferences noteikumus u. t. t.

Nepakavējoties tuvāk pie konferences gaitas, kas savā tendenciozajā vienpusībā neatšķīrās no Teach in un daudzām citām līdzīgām sanāksmēm, par tās raksturu zināmu spriedumu dod arī fakts, ka pirmajā rindā redzamāko viesu vidū bija arī komūnistu pārstāve Klarka. Konferencei apsveikuma telegrammas bija piesūtījuši Kanadas jauno demokratu partijas (NDP) vadītājs T. Dagless un D. Luiss no Toronto, bet viens no partijas parlamenta locekļiem, V. H. Heridžs, bija arī viens no galvenajiem runātājiem.

Konferences vadītājs bija māc. Folijs (A. H. Fowlie) no Villovdēlas Unitarian Congregation draudzes, bet atsevišķi politisko diskusiju grupu vadīja prof. D. Vilmots no Toronto universitātes; viņa kolēģa prof. C. Dēviss vadīja pārrunas par to, kas turpmāk darāms dažādām „miera grupām." Religisko grupu diskusijas vadīja māc. D. Hīps no Kanadas anglikāņu baznīcas, piedaloties vēl ap 35 citiem mācītājiem. Vislielākā tomēr bija arodbiedrību diskusiju grupa, kuru vadīja J. Li, piedaloties vairāku arodbiedrību pārstāvjiem.

Konferences apmēram 400 dalībnieku vidū bija arī vairāki latvieši, kas bija ieradušies kā novērotāji un, protams, nevarēja piedalīties slēgtās grupu diskusijās.

Šī konference, līdzīgi daudzām citām, lieku reizi apliecināja, cik veikli komūnisti prot savu propagandu iefiltrēt šķietami neitrālās iedzīvotāju masās, izmantojot visas pasaules ideālu — mieru. Bet mieru vēlējās arī Ungārijas brīvības cīnītāji, Austrumvācijas sacelšanās dalībnieki un daudzi citi komūnistu apspiestie. Par mieru, kas saistīts ar demokrātisku brīvību un kuru apdraud vienīgi komūnisma izplatīšanās, šādas konferences nav ieinteresētas runāt, jo tad komūnistu pārstāves Klarkas vietā goda krēslā būtu jāsēdina Baltijas valstu un vesela virkne citu komūnistiskam režīmam paklāuto valstu pārstāvji. Pašreizējos apstākļos tas būtu ļoti nepatikami „miera" balodim, kas sarkanās spalvās lidinās koeksistences sapņainajos mākoņos.

R. N.

Aina 12. februāra BATUN konferencē Nujorkā. Lietuviešu delegāts A. Gureckas ziņo par 13. novembra demonstrācijas financēm. Labajā pusē Igauņu nacionālās komitejas priekšsēdis Heiki Lēsments, pie galda pirmais no kreisās BATUN konferences vadītājs prāv. N. Trepša, tālāk konferences sekretāre Dzintra Bunga.
Foto: V. Mazelis

★ Janvāra beigās Stokholmā notika PEN kluba biedru sapulce ar valdes vēlēšanām. Biedru mazās intereses dēļ nācās atstāt veco valdes sastāvu — priekšsēdi A. Plensneru, pr-ža vietnieku J. Rudziti, sekretāri M. Salno, kasieri A. Strautmani un biedrzini R. Legzdiņu. Biedru naudu nolēma paaugstināt uz 15 kronām gadā, jo internacionālais PEN klubs, kura biedrs ir latviešu centrs, arī paaugstinājis biedru maksu. Latvijas PEN kluba valdes pārstāve pie internacionālā PEN kluba palīek Margarita Ausala-Pālīte.

ALAs PAZIŅOJUMS

Amerikas latviešu apvienības sekretariāts un informācijas birojs, sākot ar 1966. gada 1. martu, atradīsies jaunās telpās:

Room 913, Shoreham Building — 806 15th Street N. W., Washington, D. C. 20005, kurp sūtāma visa ALAs korespondence, izlabojot adresi uz visām agrāk piesūtītajām ALAs aploksnēm. Sekretariāta telefons paliek līdzšinējais: 202 - DIstrikt 7-8064, bet informācijas biroja direktora Sigurda Rudzīša jaunais telefons ir 202-628-2200.

Jānis Niedra,
LNAK valdes priekšsēdis

Tikai paši savas laimes kalēji

Ir jau kļuvis par tradiciju, ka katra gada sākumā visas Kanadas apjomā rīkojam latviešu kultūras dienas. Varbūt līdz šim tās vēl nav izvērtušās par tik iespaidīgām, kādas gribētos redzēt, bet kaut kas tiek darīts un arī panākts. Katrā ziņā vecās, augstu vērtējamās, mums visiem tik tuvās un dārgās latviešu kultūras daudzināšanai šai laikā pievērsta lielāka vērība nekā parasti. To visu darām lielā respektā pret mūsu tautas pagātni un sasniegumiem. To darām ar apņemšanos ne tikai sakrātās kultūras vērtības saglabāt, bet pēc iespējas pilnīgāk tās nodot sekojošas paaudzes ziņā un tālākā gādībā.

Ir kļuvis arī par tradiciju, ka katra gada sākumā klauvējam pie Kanadas latviešu durvīm un lūdzam kādu ārtavu latviskās kultūras darba sekmīgai turpināšanai. Savā brīvajā valsti tas nebija vajadzīgs, jo par to gādāja valsts iestādījumi. Ja pašreizējos apstākļos mēs to nedarītu, mēs būtu nevīzīgā kārtā latvisko atstājuši svešas zemes ceļmalā lēnai nomiršanai.

Aicinājumam neliegt atbalstu kultūras darbam skolās, literārā, mākslā u. c. tiek pievienots ne mazāk svarīgs aicinājums atbalstīt Latvijas brīvības atgūšanas centienus un pašu izraudzītās centrālās pārstāvības LNAK mērķus. Arī šie pienākumi ir pildāmi, respektējot cildeno tautas pagātni un raugoties nākotnē ar veselām, neaizmiglotām un saprātīgām acīm.

Kam šis darbs, kāda maza atteikšanās, kāda niecīga ārtava, kāds draudzīgs pamudinājums vai sirsnīgs līdzdalības pieteikums ir vajadzīgs? Vai tām amatpersonām, kas, gadu no gada pildot uzliktos amata pienākumus, necenšas rādīt paguruma, atgādinot, aicinot un klauvējot pēc iespējas pie vairāk latviešu durvīm? Vai tām organizācijām un iestādījumiem, kas joprojām vēl dzīves un darbošanās jēgu un saturu meklē latviskajā sadzīvē? Nē! Tas viss vajadzīgs mums pašiem, katram no mums atsevišķi un visiem kopā.

Nav mūsu naidniekiem taisnība, ka mēs, svešumā mītošie, esam uzgriezuši muguru dzimtenei un tur palikušajam tautas kodolam. Nav viņiem taisnība, ka mums nerūp latviešu tautas nākotne. Mēs sevi uzskatām un mūsu augsts pienākums ir vienmēr sevi uzskatīt par neatņemamu savas tautas daļu. Un ja tā, tad mūsu pienākums ir blakus ikdienas vajadzībām vienmēr piedomāt arī par kopējo latvisko, ko jūtam ritam savās dzīslās, kas dziļi izteikts visā mūsu būtībā, kas mūs cieši saista vienu ar otru un ar visu latviešu tautu. Mums jāpadomā, kādus praktiskus rezultātus mūsu pozitīvā vai negātīvā nostāja dos sabiedriskajā un politiskajā laukā. Neaizmirsīsim, ka nekad un nekur bez atsaucības, uzupurēšanās un piepūles nekas nav noticis. Katrs pats ir savas laimes kalējs, — kā atsevišķs cilvēks, tā tauta.

Būtu lieki atgādināt, ka piederību savai tautai mēs vislabāk izteiksim, palīdzot veidot tās labāku nākotni. Kas šodien liegts mūsu tautas kodolam okupētajā un apspiestajā dzimtenē, tas mums iespējams brīvajā pasaulē. Centīsimies būt lepni uz vienreizējo un vēsturisko misiju būt par verdzinātās tautas balsi un pagarinātu roku. Kas palīdzēs latviešiem, ja mēs paši atteiksimies to darīt?

Uz aicinājumu iesaistīties sabiedriskā darbā mūsu laudis bieži atbild: „Ko mums šodien tāda LNAK vai kāda cita organizācija var dot? Kad nāks lielais brīdis, būsim visi klāt." Bet, — ja tāda LNAK un citas organizācijas nedarbosies, lielais brīdis var arī izpalikt.

Daži citi mēģina no pienākuma pret latvisko loku izvairīties, it kā aizejot no tā un mēģinot atrast piesliešanos kur citur. Dzīvē ir vairākkārt pierādījies, ka tādi nekur sevišķi tālu nav tikuši. Tie nav kļuvuši ne angļi, ne franči, ne kādi citi, bet gan pamazām pārvērtušies par neko.

Līdzekļu vākšanas materiālus šķirojot, uzkrīt parādība, ka stipri maz pavīd turīgās aprindās pazīstami vārdi. Neviļus gribas domāt, cik gan pretēji proporcionāli ir daudzu cilvēku darbi šodien, salīdzinot ar viņu vaimanām un zvērestiem, dzimteni atstājot. Vai tad tiešām turība, panākumi un augstāka izglītība kādā ziņā kavē nacionālo darbu? Mums par kaunu jāsaka, ka citās tautās vērojamas pretējas parādības.

Summējot pozitīvās un negātīvās parādības mūsu sabiedrībā, tās objektīvi analizējot un izsverot, nākam pie nepārprotama atzinuma, ka mēs tomēr nospiedoši lielākā skaitā esam zaļš tautas koka zars. Un ja tas tā, mums attiecīgi arī jārīkojas.

LNAK gaida un cer, ka šī gada kultūras dienas un ievadītā līdzekļu vākšanas akcija dos labus rezultātus. Mazāk nodarbosimies ar tukšu spriedelēšanu vai skumju lūkošanos tālumos. Kļūsim paši par savas laimes kalējiem, tverot spēcīgus darba rīkus rokās tūliņ.

LIETUVAS NEATKARĪBAS SVĒTKOS

Lietuvas valstssvētki Toronto noritēja labas un priekšzīmīgi organizētas reprezentācijas zīmē.

Svētkus ievadīja ar pieņemšanu 16. februāra vakarā lietuviešu Augšāmcelšanās baznīcas zālē, kur saradās ap 200 viesu, to vidū Kanadas federālās valdības un parlamenta, Ontario provinces valdības un parlamenta, Toronto pilsētas, etnisko grupu un vietējās kanadiešu sabiedrības pārstāvji. Latviešus pārstāvēja LNAK valdes priekšsēdis J. Niedra ar dzīvesbiedri un BT-FK vicepriekšsēdis T. Kronberga. Pieņemšana radīja labu izdevību politiskās un sabiedriskās dzīves personības iepazīstināt ar Baltijas valstu problēmām un baltiešu brīvības centieniem.

Valstssvētku svinīgais akts notika 20. februārī Harborda ielas technikumā. Programma bija dalīta divos posmos. Pirmais bija domāts pašiem lietuviešiem, kuŗā runas un priekšnesumi bija tikai lietuviešu valodā, bet otrs posms kanadiešu un citu etnisko grupu viesiem risinājās angļu valodā. Šai sakarā cittau tieši bija lūgti ierasties stundu vēlāk.

Kanadas valdību pārstāvēja valsts sekretāre Džudija Lamarša, kas savā uzrunā atzinīgi izteicās par lietuviešu tautu, cildināja tās slaveno vēsturi un nozīmīgo Baltijas valstu pašreizējo sūro likteni. Runas tālākajā daļā viņa pakavējās pie Kanadas 100 gadu jubilejas svinībām, aicinot tajās aktīvi piedalīties visas Kanadas tautības, jo tie nebūs tikai angļu un franču svētki. Noslēgumā ministre izteica pārliecību, ka Lietuva un reizē Baltijas valstis nevarēs ilgstoši verdzināt. Valsts sekretāres runu daļēji pārraidīja radio un televīzijas stacijas.

Lietuviešus sveica Toronto pilsētas pārstāvis Denisons, latviešu un igauņu centrālo organizāciju vadītāji u.c. Latviešu vārdā brāļu tautu valstssvētkos sumināja LNAK valdes priekšsēdis J. Niedra, izceļot lietuviešu un latviešu labo sadarbību kopīgajos brīvības centienos.

Programmas daļā uzstājās jaunatnes tautas deju grupa Dzintaras un apvienotie koŗi, apliecinot labi sagatavotu un pasniegtu priekšnesumu. Svinīgais akts beidzās ar kopīgi nodziedātu Lietuvas himnu.

Svinību dalībnieki palielo technikuma auditoriju pildīja līdz pēdējai vietai. Viesu rindās bija redzamas daudzas Toronto sabiedrībā pazīstamas sejas. Akta laikā pieņēma arī divas rezolūcijas, prasot Baltijas valstīm brīvību. Viena no rezolūcijām adresēta Kanadas valdībai, otra Apvienotajām nācijām. Tāpat akta laikā studenti vāca parakstus iesniegumam AN.

Pēc akta lietuviešu, latviešu un igauņu centrālo organizāciju vadītājiem bija plašāka apspriede ar Kanadas valsts sekretāri Džudiju Lamaršu un viņas parlamentāro sekretāru V. Nuvilu (W. Neville).

J. Akots

Uz redzēšanos Vilibalda Drosmiņa KARNEVĀLĀ
— Latviešu namā 26. feb. pl. 8 vak.
Dekorācijas gatavotas Edg. Krūmiņa vadībā. A. Krūmkoka deju kapella. V. Drosmiņš — A. Šterns.

Dr. Ansis Karps

Eiropas apvienošanas ideju kalve

Neviens karaspēks nevar aptvert kādas idejas īstenošanos, kad laiks pienācis, kaut vajadzīgi gadi, kamēr ideja droši nosēžas cilvēku prātos. Lai pieminam tikai pāris vārdos dažas lielās idejas Eiropā pagājušā gadsimtā. Tāda bija Itālijas apvienošanas ideja, kuŗu izaudzēja toreizējie itaļu trimdinieki ar Mazini priekšgalā 30 gadu laikā, kaut pirmie idejas asni bija dīguši jau Dantes ietekmē, arī Napoleona laikā. Bet īstenošanas brīdis pienāca 1870. gadā. To pašu varam teikt par Vācijas apvienošanos ar Bismarka gādību. Komūnistu idejas brieda 70 gadu (1848.—1917..), tāpat daudzas citas. Arī Latvijas valsts ideja neizplauka vienā naktī.

Eiropas apvienošanas idejas nebūt nav oriģinālas, bet tās dabūja stipru impulsu pēc otra pasaules kaŗa, kad visa dzīve bija drupās un Eiropa lielu briesmu priekšā. Tad vairāku Eiropas nākotnes vizionāru ietekmē nodibinājās starptautiski uzturētā augstākā mācību iestāde — Eiropas kolledža (College of Europe) Beļģijā, Briges pilsētā. Lidzekļus šīs augstskolas uzturēšanai dod Francija, Anglija, ASV, Itālija, Šveice, Zviedrija, Norvēģija, Irija, Beļģija, Holande un citas mazākas valstis. Kolledžā uzņem tikai universitātes beigušos politiskajās zinātnēs, tieslietās un tautsaimniecībā, ne vecāk kus par 30 gadiem. Kolledžā ir viena mācības gada lekciju, semināru un pētniecības kurss, kurā par mācības spēkiem aicināti prominenti profesori no dažādām zemēm:; kolledžas rektors, piemēram, ir prof. Henrijs Brugmans, Beļģijas politiķis un zinātnieks; tieslietu prof. G. Leibholcs no Getingenas; prof. I. Seidls-Hohenvelderns, starptautisko tiesību speciālists Ķelnē; prof. Bouls no Oksfordas — politiskā teorijā un vēsturē. Un tā tālāk, vēl daudz slavenu vārdu.

Mūsu tautietis Leons Paklons, kas vispirms pabeidzis Luvēnas universitāti, kur studējis politiskās zinātnes, filozofiju un sociooloģiju, beidzis arī Eiropas kolledžas kursu un tagad iecelts par šīs iestādes administrātīvo direktoru un bibliotēkāru, gatavojot arī doktora disertāciju.

Studējošie pēc eksāmenu nolikšanas un diplomdarbu aizstāvēšanas saņem apliecību par kolledžas beigšanu. Ar ko nodarbojas jaunie politiķi? Zinas vēlāk šie rāda, ka 30% darbojas savu valstu diplomātiskajos uzdevumos, un kolledžā nodibinātās personiskās pazīšanās dod labus sakarus ar citu tautu līdzīgiem darbiniekiem; 18% nodarbināti pētīšanas darbā un par mācības spēkiem universitātēs; 16% rūpniecībā un tirdzniecībā; 13% savu valstu nacionālajās valdībās; 8% darbojas žurnālistikā, bet pārējie radnieciskos arodos.

Kā jau teikts, Eiropas kolledžā kopj idejas, kas kalpo Eiropas apvienošanas centieniem, apskatot un pētījot visas problēmas, kuŗas ar to saistītas. Kolledžā notiek arī dažādas politiskas konferences, kuŗās ierodas eksperti no dažādām zemēm un iepazīstina studentus ar Eiropas valstu viedokļiem un grūtībām, kas stājas ceļā. Eiropas apvienošanas centieniem. Kolledža izdod savu pētījumu materiālus franču un angļu valodā, kuŗas ir iestādes oficiālās valodas.

Viens no pētījumu laukiem ir valstu reģionālo apvienību iespējas Eiropā. Šis pēdējais jautājums varētu ļoti interesēt latviešu politiskos trimdiniekus. Mazajām tautām jo sevišķi tas ir to nākotnes uzdevums, kas varētu palīdzēt turēties pretī Molotova draudiem, kuŗus ziņš iztei cis Lietuvas pēdējam ministru prezidentam 1940. gada jūnijā: mazajām tautām jāpazūd no zemes virsus!

Jaunus vēsturiskus notikumus izraisa jaunu ideju uzplūdi, kā mācija Makiavelli. Cik cieši mūsu prātos iesēdusies ideja par nākotnes Latviju un kādai tai vajadzētu būt? Par to izteikušies divi mūsu zinātnieki: prof. P. Lejiņš 1. kultūras darbinieku kongresā (Mēs neesam sagatavoti jauniem notikumiem) un Dr. iur. J. Mangulis DV informācijas darbinieku sapulcē janvārī (Mēs esam tālu no tā, ka būtu papūlējušies izstrādāt formulējumus starptautiski tiesiskos jautājumos, kas būtu nepieciešami mūsu tiesību aizstāvēšanai).

Kad sāksim gatavoties mūsu nākotnes uzdevumiem? Nav šai pasaulē svarīgākas cīņas par to, kāda ir cīņa par cilvēka tiesībām.

LATVIJA

17. N-RS. SESTDIENA, 1966. G. 26. FEBRUĀRIS

GALVENĀ REDAKCIJA TORONTO.

Atbildīgais redaktors — Alfrēds Vinčels, 568 Palmerston Blvd., Toronto 4, Ont.; tālr. 531—4533;

Atb. redaktora vietniece — Silvija Ancāne, sasniedzama redakcijā, tālr. 368—3239;

Iekšlietu redaktors — Rūdolfs Norītis, 1749 Victoria Park Ave., Apt. 209, Scarborough, Ont.; tālr. 759—3076;

Ārlietu redaktors — Ints Podnieks, 26 Underhill Dr., Don Mills, Ont.; tālr. 447—6933;

Sporta redaktors — Zanis Zentiņš, 46 Lynd Ave., Toronto 8, Ont.; tālr. 535—1470.

REDAKCIJA EIROPĀ:

Vācijā — Pauls Strante, 44 Münster/Westf., Von Einem Str. 19.

Redakcijai tiesības manuskriptus pēc vajadzības īsināt. Neizlietotos manuskriptus neuzglabā, bet uz vēlēšanos sūta atpakaļ, ja pievienota pastmarka (Kanadā) vai starptautiskais pasta kupons (citās zemēs). Ar autora vārdu vai iniciāļiem parakstītajos rakstos izteiktās domas ir rakstītāja personīgs ieskats un ne katrā gadījumā atbilst arī redakcijas viedoklim.

Abonēšanas maksa: ASV un Kanadā — par mēnesi $1.50; 3. mēn. $4.50; 6 mēn. $8.50; par gadu $16.00. Atsevišķa numura cena 30 centu.

Sludinājumu maksa: sludinājumu daļā $1.40, bet tekstā $3.20 — $6.40 par 1 collas slejas teiņu.

Padomju atļautā un neatļautā satīra

„The Fatal Baggs and Other Soviet Satire', ed. & transl. by Mirra Ginsburg The MacMillan Co. (Kanadā — Collier - MacMillan Canada Ltd.) izdevums 305 lp., cena $5.50.

Satīra ir visai īpata parādība Pad. savienībā: to lieto, lai labotu režīma mazo darbinieku kļūdas un pārkāpumus, bet tā nedrīkst skart augstāko partijas biedru kadrus un padomju sistēmas ačgārnības. Krājumā uzņemti vairāku padomju rakstnieku darbi, sākot ar 1917. gadu un beidzot ar 1963. gadu. Brīvās pasaules lasītājus šie apcerējumi, kuŗu autori dažreiz izpelnījušies visu padomijas lielo vīru nosodījumu un represijas, var interesēt kā Pad. savienības ikdienas cilvēku dzīves attēlojums ar zobgalības piemaisījumu. Arī latviešu lasītājiem, kas interesējas par apstākļiem lielajā tautu cietumā, šie īsstāsti un stāsti dod šo un to jaunu, kas nav bijis vēl zināms. Neatkarīgi no tā, vai šie darbi redzējuši vai nav redzējuši dienas gaismu Pad. savienībā, to saturs visā kailumā atklāj padomju zemes dzīves lielo pelēcību un cilvēku bezcerību.

Diemžēl, tulkotāja nav varējusi pilnos apmēros pārtulkot krievu valodas īpatnos izteicienus, kāpēc tulkojumi laupījuši daudz no oriģinālu īpatības. Kā kuriozu piemēru varētu minēt krievu sēņu pīrāga pārtulkošanu par „cake with mushrooms" (kūka ar sēnēm). Ir arī dažī slikāki misekļi, bet tas visumā nemazina grāmatas vērtību.

AKL

LAŠITĀJU vēstules

VECMĀTE LATVIJA...

A. Zvīdris savā vēstulē par Latvijas madonnu LA 15. numurā atklājis kaut ko jaunu (kaut arī komisku), ko līdz šim nav varējuši iedomāties pat mūsu spējīgākie domātāji. Pēc viņa domām mātei Latvijai būtu jādzemdē četras meitas, kas, savukārt kļūdamas par mātēm, padarītu māti Latviju par vecmāti Latviju. Pēc genētikas likumiem, tā liekas ļoti pareiza domāšana, bet aplamībās nonāk, ja atceras, ka te vajadzīgs atrast arī kādu tēvu.

A. Zvīdris tomēr nav apmierinājies ar viena „poda gāšanu", pa spērienam gadījies arī otrs. Viņš apgalvo, ka latviešiem madonnas nekad neesot bijis un arī nebūšot. Kur tad paliek Aglonas Madonna, kuŗai par godu rakstītas himnas un dziedātas dziesas? Tieši šodien vairāk nekā jebkad apspiestajiem ticīgajiem viņa ir mierinājums un cerība labākai nākotnei.

Latvijas madonnas gleznošana ir skaists un atbalstāms ierosinājums, pie kuŗa jau strādā daudzi izcili latviešu gleznotāji. Tas būs kaut kas jauns arī gleznu cienītājiem, jo ir jau apnikušas mūžīgās upītes un bērzu birztalipas vai tumšie krodziņi. Derētu beidzot redzēt arī tādus darbus, kas paceltu cilvēka garu augstākās sfairās. Tādēļ Latvijas madonna ir īsti laikmetīgs sižets.

E. Laivenieks, Toronto

★

TORONTO NOLIEN ZEMĒ

Kādā nesenā „Latvija Amerikā" numurā zem virsraksta „Toronto aug" kādas bildes parakstā bija ziņa par jaunā pazemja būvi. Uzņēmums neapšaubāmi tomēr rādīja, ka Toronto nevis aug, bet gan nolien zemē, kādēļ loģiski būtu piederējies virsraksts „Toronto nolien zemē".

Ir pamācība, ka, uzmanīgi rīkojoties, pīpi var izsmēķēt arī uz jumta. To jādarot tā: apsēsties, turēt pīpi starp saujām un mierīgi smēķēt. Tam tad varētu dot virsrakstu „Ar pīpi uz jumta". Bet tā kā mūsu Ezīša smieldzīgie rakstiņi šad tad liek matiem slieties gaisā vai no priekiem sirdij lēkāt, tad tas nenozīmē, ka pīpētājs mierīgi sēž un sūkā savu pīpi, bet gan jož pa visu jumta plašumu. Un šādā gadījumā piemērotāks virsraksts būtu „Ar pīpi pa jumtu".

Kurmītis, Ontario

TIESAS PRĀVA, KAS SABANGOJUSI BRĪVO PASAULI

Divu rakstnieku notiesāšana spaidu darbos Pad. savienībā radījusi sašutuma vilni brīvajā pasaulē. Komūnistu partija šo ne laimīgo rakstnieku darbos saskatījusi idejas, kas nesakrīt ar partijas līniju un neatbilst sociālā reālisma prasībām. Šī tiesas prāva lieku reizi apstiprina, ka 13 gadu pēc Stajina nāves tomēr vēl paliek krimināls pārkāpums, ja padomju rakstnieks mākslas darbā izsaka idejas, kas nesaskan ar komūnistu partijas līniju. Mākslas un mākslinieka brīvība Pad. savienībā ir iznīcināta. Bez mākslinieciskās brīvības nevar rasties mākslas darbs. Brīvības nepieciešamību rakstniekam raksturīgi izteicis dzejnieks Aleksandrs Bloks 1921. gadā — Puškina nāvesdienas atceres gadījumā, citēdams Puškina vārdus: „Tur nav prieka pasaulē, kur nav miera un brīvības." Tālāk Bloks turpināja: „Miers un brīvība! Tas dzejniekam ir vajadzīgs, lai atraisītu harmoniju. Ir vajadzīgs ne ārējais miers, bet radošais, iekšējais miers. Dzejnieks mirst, ja viņam laupa brīvību un mieru, ja viņam trūkst elpas — dzīve zaudē savu jēgu."

Krievu tauta, jo sevišķi krievu inteliģence, vēstures plūdumā nepārtraukti cīnījusies par brīvību, bet brīva tā vēl nekad nav bijusi. No Čingishana līdz cara virknei tā nonākusi līdz visdrausmīgākajai apspiestībai komūnisma žņaugos.

Pad. savienības augstākā tiesa 14. februārī piespriedusi 5—7 gadus spaidu darbos rakstniekiem Siņavskim un Danielam, kuŗi bija M. Gorkija pasaules literatūras institūta mācības spēki. Viņi bija apvainoti par savos darbos paustām pret komūnisma idejām. Darbi slepeni nogādāti un publicēti ārzemēs ar pseudonīmu. Siņavska segvārds bija Abrams Tercs un Daniela-Nikolajs Aržaks. Ar šiem vārdiem abi rietumos arī pazīstami. Viņu darbi pa lielākai daļai ir fantastiski, satiras caurausti un ieturēti figūrātīvi allegoriskā stilā. Sevišķi Siņavska garāks stāsts „Lubimovs" ļoti atgādina Saltikova-Ščedrina satiras darbu „Kādas pilsētas vēsture." Vienīgā starpība, ka cara valdība Ščedrinu netiesāja, bet Siņavskim komūnisti „demokratijas un brīvības" vārdā piešķira 7 gadus spaidu darbos...

Ārzemju korespondentiem ieeja tiesas zālē bija liegta. Tikai speciāli un stingri izvēlētām personām ieeja bija atļauta. No tiesas zāles izkļuva tikai stingri cenzētas ziņas. Ārpusē vienmēr pulcējās ap 100 cilvēku,— ārzemju žurnālisti un komjaunieši. Pēdējie izaicinoši jautāja žurnālistiem, kāpēc viņi te esot ieradušies. Pēc padomju aģentūras TASS ziņām Daniels izteicis nožēlu, ka viņa rīcība radījusi situāciju, kuŗā viņa darbi izmantoti pret padomju valsti un kaitējuši tai. Abi rakstnieki launprātīgu rīcību tomēr nolieduza un par vainīgiem neatzinās. Pēc spriduma nolasīšanas, notiesāto sievas atstāja tiesas namu, atvadoties asarās saskūpstījās un, draugu pavadītas, aizgāja katra uz savu pusi. Komjaunieši neatļāva žurnālistiem saņņāties ar tām. Dažas minūtes vēlāk tiesas nama aizmuguri atstāja policijas mašīna, domājams, ar abiem notiesātajiem.

Bargais sarkanās tiesas spriedums radījis sašutumu brīvajā pasaulē. Tas uzskatīts par inteliektuālās brīvības pārbaudi pašreizējiem varasvīriem. Un šī pārbaude apliecināja, ka Staļina uzliktās važas nav kļuvušas vaļīgākas.

Rietumu kultūras izcilākie vadītāji un rakstnieki pavēstīja padomju valdībai savus ieskatus abu rakstnieku prāvas lietā, kas, dabiski, nav ievēroti, daudzie protesti noraidīti. Še dažu rakstnieku un kultūras darbinieku domas par Maskavā notiekošo prāvu:

Rakstnieks Viljems Štirons saka, ka padomju tiesas spriedums atklāj un liecina, ka Pad. savienībā vēl arvien pastāv draudoša totālitāra atmosfaira, kuŗā spiesta dzīvot padomju inteliģence. „Tā ir ļoti satriecoša lieta," teica angļu dzejnieks Audens, kuŗš parakstījis protesta rakstu pret abu rakstnieku tiesāšanu. Andre Šifrins, apgāda Panteon direktors, kuŗš publicēja Siņavska esejas ASV, izteicies, ka starptautisko rakstnieku grupa bija sagatavojusi otru lūgumu iesniegšanai Pad. savienības valdībai. Šifrins asi noraidīja padomju apgalvojumu, ka abu autoru Rietumos publicētie darbi izmantoti pret padomju propagandai. Četri Siņavska romānu un eseju sējumi, kas parādījušies ar pseudonīmu Ābrams Tercs, pazīstami tikai samērā mazai krievu literātūras studentu grupai. Bet tiesas prāva tos padarījusi populārus, publika nu sākusi par tiem interesēties. „Mani šausmina tiesas spriduma bardzība," teica izdevējs Šifrins. „Saubos, vai padomju autoritātes apzinās briesmīgo ironiju, kādu vēršušas pret sevi. Terca tiesāšana nenodara jauna padomju ienaidniekiem, bet tieši pretēji — apbēdina un pievij tos, kas apbrīno un ciena padomju rakstniecību un atrod Terca krikas konferences, kuŗās ierodas tikā to, ko katram rakstniekam jāsaskata, ko kā nevēlamu parādību attiecīgā sabiedrībā jāizcej." H. Arends, izcils sociologs un vairāku grāmatu autors par autoritārismu, nožēlo padomju tiesas spriedumu kā pretīgu atgādinājumu, ka viss, kas bija pieņemts un cerēts, tomēr nepieder vēl pagātnei. Arī Penklubs Londonā aizsūtījis padomju valdībai protestu ar prasību necilvēcīgo spriedumu atcelt.

Vēl citu izteiktās domas tiesas spriduma lietā saskan un ir visumā šādas: Kamēr brīvā pasaule cenšas pēc arvien lielākas individuālās brīvības, komūnistu bloks tiecas arvien vairāk šo brīvību samazināt. Ir neiespējami šķirt kriminālo spriedumu no politiskā. Vienīgi tirannija spēj rakstnieku tiesāt, kā tai iepatīkas. Lietas dziļākā patiesība tomēr tāda, ka policija un tiesneši nevienā valstī nav kompetenti iejaukties un tiesāt mākslu. Mākslu vērtējama pēc mākslinieciskiem pamatiem, ne citādi. Pad. savienības tiesāšana ir mākslas likšana Prokrusta gultā, iznīcināšana. Maskavas tiesas spriduma konsekvence ir briesmīga: abu — mākslas un mākslinieku garīga nonāvēšana.

Jānis Šķirmants

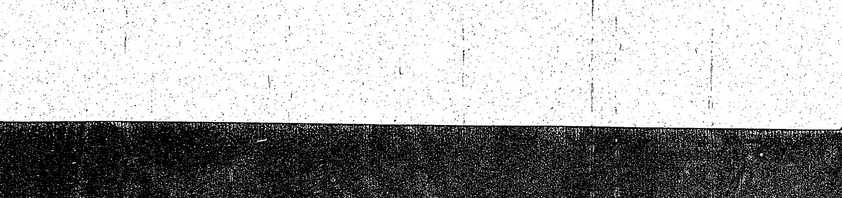

Eduarda Vingra vinete un ilustrācijas

(76. turpinājums)

Klusībā jau pārlieku, ko pie durvīm stāvētājam iedot, kad dzirdu tā kā pazīstamu balsi:

„Paldies Dievam, ka beidzot atrodu kādu pazīstamu cilvēku! Labdien, Lita!"

Nesapratnē purinu galvu.

„Piedodiet, bet es jūs nepazīstu!"

„Mans vārds — Arvīds Krastiņš..."

„Jūs?" pārsteigta iesaucos un, neievērodama vairs Vīnertes brīdinājuma skatienu, plaši atveŗu durvis. „Kā tad jūs te uzpeldējāt, Arvīd? Es domāju... man stāstīja, ka jūs esat izsūtīts..."

Esmu pavisam samulsusi. Māju atnācējam nolikt kuli un novilkt fufaiku.

„To nu gan nevarēšu", viņš neveikli atbild. „Man nav krekla mugurā..."

Situāciju ātrāk par mani aptvēŗ Vīnerte.

„Jūs nākat no Krievijas, ja pareizi sapratu? Esat izsūtītais?"

„Tā ir."

„Uzsildiet vannu!" Vīnerte mani nokomandē, bet pati aizsteidzas, lai tūlīt atgrieztos ar tīriem dvieļiem, vīra kreklu, uzvalku un kurpēm. „Jūsu izdilušajam augumam viss gan būs par lielu, bet nav jau pārāk liela nelaime," viņa nosaka, sniegdama mantas Arvīdam. „Taču cilvēcīgāk izskatīsities. Un šos krievzemes kankarus — krāsnī! Iešu tagad pusdienas uzsildīt, iznāks arī jūsu tiesa."

Kad Vīnerte ierunājas par ēšanu, Arvīda acis iemirdzas kā bada māktam dzīvniekam.

„Pusdienas..." šo vārdu izrunādams, viņš gandrīz ievaidas.

Vīnerte aizsteidzas uz virtuvi un drīz atgriežas ar šķīvi, uz kuŗa liela maizes rika ar sviestu un uzgrieztu žāvētu cūkgaļu.

„Nolikšu tepat vannas istabā uz soliņa, lai varat mazgādamies nedaudz iekost."

Arvīds viņai seko vannas istabā, kur pirmais, ko dara, — paķeŗ nolikto maizes gabalu.... Tikai tad viņš aizveŗ aiz sevis vannas istabas durvis. —

„Nu es jūs atkal pazīstu!" saucu Arvīdam pretim, kad viņš, nomazgājies un pārgērbies, pārkāpj pār istabas slieksni. Ar iedoto aparātu viņš noskuvis arī vairākus mēnešus augušo bārdu.

„Matus mums arvien nodzina uz nullīti, pēdējo reizi pirms diviem mēnešiem," viņš nosaka, saglaudīdams īsos un vēl mitros matus, kas vairāk atgādina pūkas.

„Divus mēnešus jūs bijāt ceļā?" iejautājos.

„Varbūt arī ilgāk... Kāds tad šodien datums? Turp aizveda par velti, bet pašam bija jāredz, kā tikt atpakaļ."

„Bet nu pie galda!" rīko atkal Vīnerte. „Izrunāties paspēsim arī vēlāk."

„Stāstāmā patiešām daudz," atsaka Arvīds, skubīgi jau pildīdams šķīvi. „Vispirms man jums, Lita, jānodod sveicieni no tēva."

„No mana tēva?!" iekliedzos. „Vai viņš dzīvs?"

„Dzīvs gan. Līdz šim izturējis. Divus gadus bijām kopā," Arvīds pa brīdim izmet, turēdams šķīvja malu cieši sažņaugtu, it kā baidīdamies, ka labo maltīti kāds varētu izraut no rokām. Pakampis dakšiņu, viņš steidzas bāzt mutē kumosu pēc kumosa.

Cīnos ar asarām. Tās slāpē balsi, bet gribu tik daudz jautāt, gribu zināt, kā viss noticis, kā bijis un kā gājis.

„Ak, ļaujiet taču cilvēkam paēst," Vīnerte mani tūlīt pārtrauc, tikko izrunāju pirmos jautājumu virknes vārdus.

Viņai taisnība. Degot nepacietībā beidzot kaut ko uzzināt par tēvu, esmu aizmirsusi, ka ar mums pie galda sēž izbadējies cilvēks. Taču dzīvības saglabāšanas instinkts, laikam, ir stiprākais no visiem. Un uz ko gan reizēm nav spējīgs, bada dzīts, pat vismiermīlīgākais cilvēks?

„Pietiek!" atkal komandē Vīnerte. „Pašreiz jūs nedrīkstiet vairāk ēst. Pēc pāris stundām došu atkal. Ja pēc badošanās turpināsit ēšanu vienā laidā, tad saslimsit," viņa paskaidro, ātri aizvākdama traukus.

Arvīds skumjiem skatieniem traukus pavada.

Apsēžamies klubkrēslos.

„Ir tik neticami, ka esmu atkal Latvijā, ka esmu ticis vaļā no netīrumiem un skrandām, ka esmu ēdis pie galda ar nazi un dakšiņu..." iesāk Arvīds. „Tik neticami!"

„Kā jūs īsti pie mums atkļuvāt?" iejautājas Vīnerte. „Domāju, — kā zinājāt, kur Litu meklēt?"

„Pēdējo ceļa gabalu līdz Rīgai nobraucu uz kādu preču vilciena bufeŗiem. Naktī vilciens apstājās preču stacijā. Ātri lavījos prom. Mans izskats, acīm redzami, visur modināja uzticību, ka esmu pašu cilvēks, jo nedz stacijas dežuranti, nedz milicī mani neaizturēja. Vispirms gāju meklēt savus radus Marijas ielā, bet neatradu. Līdz kaŗa pēdējām dienām viņi tur gan bijuši, bet tad... Neuzzināju, kas ar viņiem noticis. Varbūt viņi Rietumos; varbūt, tāpat kā es, uz Sibīriju aizsūtīti. Tad iedomājos par Baltiņiem un gāju turp. Durvis, tikpat uzmanīgi kā šeit, pavēra mazs zēns. Prasīju, vai viņu sauc Andris. Puisēns apstiprināja. Nopriecājos, ka vismaz paziņas nu būšu atradis. Lūdzu, lai pasauc mammu, bet Andris tikai pūrināja galvu, ka nav mājās. Jautāju, vai nevar mani ielaist uzgaidīt, bet zēns atteica, ka mamma cieši pieteikusi nevienam durvis neatvērt. Tad prasīju, vai viņš zina, kurp mamma aizgājusi. Varbūt iepirkties, varbūt pie krustmātes Litas, — skanēja atbilde. Tūlīt iedomājos, ka jūs varētu būt šī krustmāte Lita — tā pati Lita, kuŗu man bija jāsatiek, lai pastāstītu par tēvu. Andrītis, kā par brīnumu, zināja pateikt šo adresi. Gribēju vēl šo un to bērnam pajautāt, bet tad aiz viņa parādījās pinkaina žīdietes galva. Pienācēja sāka tūlīt mani pašu pratināt... Tad nu taisījos prom. Un tā nokļuvu še."

„Bet tagad stāstiet no paša sākuma," nepacietīgi lūdzu.

Un Arvīds iesāk savu stāstu:

„Kopš technikuma beigšanas strādāju uz dzelzceļa par dežūrantu. Aizvadīju šai darbā pirmo komūnistu gadu, turpināju darbu arī vācu okupācijas laikā. Mani drīz vien ieskaitīja tā sauktajos neatvietojamajos, kas nozīmēja, ka armijā nav jāiet. Es par to toreiz priecājos, jo varēju līdzās darbam nodoties arī studijām lauksaimniecības akadēmijā. Kad cīņas notika jau ap Jelgavu, es apzinīgi turpināju darbu, kaut daudzi darba biedri bēga. Es to nedarīju. Nekad neesmu ar politiku nodarbojies, neesmu ne kādās organizācijās, ne armijā bijis. Arī īpašumu man nav bijis. No kā lai baidītos? Skriet uz izpostīto Vāciju arī nebija gaise. Tā paliku un turpināju labi zināmo darbu, kaut Jelgavas centrs jau bija pārvērties par drupu kaudzi.

(Turpinājums seko)

P. Dreimanis

Latvijas vēstu

EDGARS DUNSDORFS „SAKTU STĀSTI", GENERĀ

Edgara Dunsdorfa „Saktu stāstu" izdevējs paskaidro, ka šai grāmatā Latvijas vēsture pasniegta jaunā veidā, — ar tūkstošgadīgajiem latviešu tautas piedzīvojumiem lasītājus iepazīstina nedzīvi priekšmeti, personificētas saktas. Tās mitinās lāditē, no kuŗas visas izmāk uz galda. Šīs saktas pēc kārtas stāsta par notikumiem Latvijā chronoloģiskā secībā, pie kam šo pienākumu uzņemas tā sakta, kuŗa attiecīgajā tautas dzīves laikmetā bijusi visplašāk pazistama, vai kuŗas izcelsmei kāds sakars ar attēlojamo vēstures posmu, piemēram, jaunavas jeb pieclatu sakta — saktas ir ļoti aktīvas. Reizēm stāstītājas rīkojas kā kaŗavīri, piemēram — stopa saktas, kuŗas ar militāru sveicienu saņem strēlnieku krūšu zīmi. Kad no lādītes iznāk dziesmu svētku zīme, lai stāstītu par latviešu dziesmu svētkiem, pārējās saktas aplaudē, Nāriņa zelta saktai tās nodzied zelta saktas dainu. Dažreiz saktas noprasa, par ko stāstītāja runās, piemēram, ko pūces sakta izgudrojusi. Vispār, stāstu skums ir ļoti dažāds.

Minētie piemēri jau liecina, ka „Saktu stāstos" vēsture tiešām pasniegta jaunā veidā. Tomēr tā ir latviešu tautas pagātnes piedzīvojumu tēlošana. Protams, tai ir īpats raksturs: katra stāsta laikā saktām ir citādas attieksmes, īpaši izturēšanās pret stāstītāju un tās rīcību. Tā, piemēram, dažreiz saktas uztraucas, ja stāstītāja lieto senprūšu vai latiņu valodas vārdus. Arī stāstu raksturs mainās, jo autors liek saktām piemēroties laikmeta garam, izglītības līmenim un tautas vajadzību apmierināšanai. Stopa sakta, piemēram, ir karavīga, un tāds ir arī tās stāsts, kuŗu tā beidz, uzsaucot: „Celties! Uz lādīti soļos — marš!" Dzintara ripa stāsta par baltu tautām un latviešu tautas izveidošanos; Latvijas saulītei iznākot no lādītes, stopa saktas un strēlnieku zīme militāri sveicina, un tā stāsta par Latvijas nodibināšanu; ja pieclatu sakta iepā jās ar šīs republik miem. Dažos stāst daudz faktu, gadu, mat bībeles lappuš bronzas pakavsakta, pakšaušanos kami strēlnieku krūšu pār pirmo pasaules viešu strēlnieku pi

„Saktu stāstus" saruna ar diviem saktām un ziņa p vošanu no gūsta noklausās saktu stā teresi gaida to izlā tes. Tēvs, atgriezi beidz stāstus ar res visjaunāko un mu.

Visos stāstos ir atrisinot, lasītāj vietas grāmatā va lasa. Tāpēc šie uz lo faktu, gadu un rēšanos. Bet tie p ku. Mūsu dienās tinentā un, laikam slimo ar laika t lasītājiem būs jā rastu laiku kā g šanai, tā īpaši u nāšanai. Izlaižot stāstu starpā vie ribas un satura „Saktu stāstos" saktas, kartes, ģi tēli, dažu notiku nav analizētas kas nelekļautos jā veidā. Viss t skaidrojas sakar un dažu saktu ar to saktu attēl lidzekļu nozīmes visai skaidri. K lielā skaitā un 43. lpp. ievietota kumu „Baltu v līdz 1300. gadam sas šai kartē a stis. Otrkārt, Sē ir ļoti tālu uz die gavas, pat aiz Z kās sēļi piemin Daugavas kreisaj gavpils līdz Dole tē sēļu territori nesniedzas, bet t

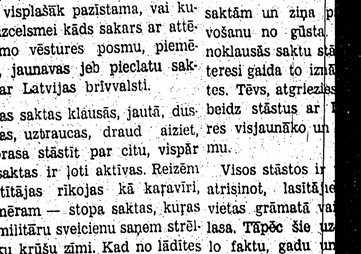

PĒTERIS AIGARS

(20. turpinājums)

„Es vēlos tev sekot, palikt ar tevi. Pa gribu sākt ar Latviju," Baiba aprāvās, it kā baidījusies no saviem vārdiem, kas pavisam pārrītēja pār lūpām un ictinās oktobra nak lainē. „Es gribu sākt ar Latviju!" viņa lēni toja.

Imants, sasprindzinājis uzmanību, seko ņas domu gaitai.

„Ar Latviju?" iejautājās viņš nedroši, bī mies, ka atbilde būs tāda, kādu negaida. V tik maz Baibu pazinis?

„Ungārijai nav vajadzīgas mūsu dzīvīb mūsu pašu zemei. Es nevēlos pasauli, kuŗ sveša un pat naidīga. Gribu vienīgi to bēr kuŗa vectēvs veda mani pēdējā pavasarī pēc Norā bija iemīta taciņa, tā veda uz balto bērzu laukmalā. Vēl tagad jūtu, kā smaržoja zeme, dzirdu, kā cīruļi sasaucās ar ķīvītēm. T zilgoja ezers. Visu citu esmu aizmirsusi, rītu atceros skaidri. Tā ir mana Latvija. ir jābrauc cīnīties nevis uz Budapeštu, bet gu, uz Vidzemi, uz Zemgali, uz Kurzemi. tur briesmas daudz lielākas, bet mūsu u būs jēga. Mūsu kapus rotās, ja ne Latvijas tad savas zemes maurs. Vai tu mani tagad ti?"

„Kā man tevi nesaprast..." čukstēja I Viss, ko Baiba teica, noārdīja viņa iedomu

P. Dreimanis

Latvijas vēsture jaunatnei

EDGARS DUNSDORFS „SAKTU STĀSTI", GENERĀĻA GOPPERA FONDA IZDEVUMS, 504 LPP.

Edgara Dunsdorfa „Saktu stāstu" izdevējs paskaidro, ka šai grāmatā Latvijas vēsture pasniegta jaunā veidā — ar tūkstošgadīgajiem latviešu tautas pieredzējumiem lasītājus iepazīstina nedzīvi priekšmeti, personificētas saktas. Tās mitinās lādītē, no kuras visas iznāk uz galda. Šīs saktas pēc kārtas stāsta par notikumiem Latvijā chronoloģiskā secībā, pie kam šo pienākumu uzņemas tā sakta, kura attiecīgajā tautas dzīves laikmetā bijusi visplašāk pazīstama, vai kuras izcelsmei kāds sakars ar attēlojamo vēstures posmu, piemēram, jaunavas jeb pieclatu saktai ar Latvijas brīvvalsti.

Citas saktas klausās, jautā, dusmojas, uzbraucas, draud aiziet, pieprasa stāstīt par citu, vispār — saktas ir ļoti aktīvas. Reizēm stāstītājas rīkojas kā karaviri, piemēram — stopa saktas, kuras ar militāru sveicienu saņem strēlnieku krūšu zīmi. Kad no lādītes iznāk dziesmu svētku zīme, lai stāstītu par latviešu dziesmu svētkiem, pārējās saktas aplaudē, Nāriņa zelta saktai tās nodzied zelta saktas dainu. Dāžreiz saktas noprasa, par ko stāstītāja runās, piemēram, ko pūces sakta izgudrojusi. Vispār, stāstu sākums ir ļoti dažāds.

Minētie piemēri jau liecina, ka „Saktu stāstos" vēsture tiešām pasniegta jaunā veidā. Tomēr tā ir latviešu tautas pagātnes piedzīvojumu tēlošana. Protams, tai ir īpats raksturs: katra stāsta laikā saktām ir citādas attieksmes, īpaši izturēšanās pret stāstītāju un tās ricību. Tā, piemēram, dažreiz saktas uztraucas, ja stāstītāja lieto senprūšu vai latiņu valodas vārdus. Arī stāstu raksturs mainās, jo autors liek saktām piemēroties laikmeta garam, izglītības līmenim un tautas vajadzību apmierināšanai. Stopa sakta, piemēram, ir karotāja, un tāds ir arī tās stāsts, kuru tā beidz, uzsaucot: „Celties! Uz lādīti sojos — marš!" Dzintara ripa stāsta par baltu tautām un latviešu tautas izveidošanos; Latvijas saulītei iznākot no lādītes, stopa saktas un strēlnieku zīme militāri sveicina, un tā stāsta par Latvijas republikas nodibināšanu; jaunavas jeb pieclatu sakta iepazīstina pārējās ar šīs republikas sasniegumiem. Dažos stāstos uzskaitīts daudz faktu, gadu, uzvārdu un pat bībeles lappušu, piemēram, bronzas pakavsaktas stāstā par paklausīšanos kaimiņiem, latviešu strēlnieku krūšu zīmes stāstā par pirmo pasaules karu un latviešu strēlnieku piedzīvojumiem.

„Saktu stāstus" ievada mātes saruna ar diviem bērniem par saktām un ziņa par tēva atbrīvošanu no gūsta. Šie bērni arī noklausās saktu stāstus un ar interesi gaida to iznākšanu no lādītes. Tēvs, atgriezies pie ģimenes, beidz stāstus ar Latvijas vēstures visjaunāko un drūmāko posmu.

Visos stāstos ir uzdevumi. Tos atrisinot, lasītājiem attiecīgās vietas grāmatā vairākkārt jāpārlasa. Tāpēc šie uzdevumi atvieglo faktu, gadu un terminu atcerēšanos. Bet tie prasa brīvu laiku. Mūsu dienās Amerikas kontinentā un, laikam, arī citur visi slimo ar laika trūkumu. Tāpēc lasītājiem būs jāpiespiežas, lai atrastu laiku kā grāmatas izlasīšanai, tā īpaši uzdevumu atrisināšanai. Izlaižot tos, atsevišķu stāstu starpā vietām trūks sakarības un satura izpratnes.

„Saktu stāstos" ir arī attēli — saktas, kartes, ģimetnes, āķu attēli, dažu notikumu ainas. Saktas nav analizētas un raksturotas, kas nelieku lautos grāmatas īpatnējā veidā. Viss tomēr dažēji noticīgi, īpaši izturēšanās pret skaidrojas sakarā ar stāstīšanu un dažu saktu uzvedību. Reizē ar to saktu attēliem nav uzskates līdzekļu nozīmes. Šķu attēli nav visai skaidri. Kartes ievietotas lielā skaitā un ir ļoti skaidras. 43. lpp. ievietota karte ar nosaukumu „Baltu valstis no 1200. līdz 1300. gadam. Jāsaubās, vai visas šai kartē atzīmētās ir valstis. Otrkārt, Sēlijas territorija ir ļoti tālu uz dienvidiem no Daugavas, pat aiz Zemgales. Chronikās sēļi pieminēti galvenokārt Daugavaskreisajā krastā no Daugavpils līdz Doles salai. Šai karticā, Latviešu sporta padomes tē sēļu territorija līdz šai salai brīvajā pasaulē izdevums, 16 lpp. nesniedzas, bet tās tuvumā ir Sēļu mājas, kur, tāpat kā visā minētajā Daugavas krastā, dzīvo sausnēji un gaļa auguma latvieši. Vai tādi vietu vārdi un cilvēki tiešām atrodami tik tālu no Daugavas uz dienvidiem? 12. lpp. pieminēts, ka balti apdzīvojuši plašu apgabalu līdz vietai, kur vēlāk radās Maskava, un „pat vēl tālāk līdz Urālu kalniem." No Maskavas līdz šiem kalniem ir liela zemes platība. Vai ir pierādījumi, ka arī tur ir dzīvojuši balti?

Par minētajiem attēliem grāmatas beigās paskaidrojumi. Izdevējs cer, ka tie „ierosinās lasītājus interesēties par Latvijas vēsturi vēl plašāk nekā stāstīts šai grāmatā." Šai domai grūti piekrist. To varētu attiecināt tikai uz karšu attēliem, bet ne uz paskaidrojumiem par tiem.

Edgara Dunsdorfa „Saktu stāsti" ir ļoti interesanta, vērtīga un īpata Latvijas vēsture jaunatnei. Vēlams, lai tā šo grāmatu izlasītu un atrisinātu visus uzdevumus. Valoda ir vienkārša un piemērota arī gados jaunākiem lasītājiem, kādēļ grāmata lasās viegli un aizrauj ar saktu aktivitāti un uzvedību. Grāmatas saturs nopietns un bagāts ar datiem par latviešu tautas veidošanos un dzīvi pagātnē. Daži mani iebildumi nevar kavēt tās izplatīšanu, jo tie būtiski neskar latviešu tautas vēsturi. Drīzāk nedzīvo priekšmetu loma var ietekmēt tos lasītājus, kas domā, ka viņu vecumam izteiksmes ziņā nav piemērota pasakām līdziga grāmata. Bet šīs iebildums nav attiecināms uz „Saktu stāstu" saturu.

REDAKCIJAI PIESŪTĪTI IZDEVUMI

Terēze Budiņa - Lazdiņa „Teach yourself — Latvian," latviešu valodas pašmācība angliski runātājiem, izdevusi The English Universities Press Ltd. Londonā, Anglijā, 1966. gadā, 325 lpp.

„Sporta Apskats" Nr. 187, mēnešraksts latviešu sportistiem svešumā, 1966. gada janvāra burtnīca, Latviešu sporta padomes

Valentīne Hermane

SILU SALĶU AUTORAM

K. Kurbadam

Dzimtenes silu šalkas,
Dundagas meža balss,
Uzvanda atmiņas, ilgas
Un atpakaļ tevi sauc.

Kaut atpakaļceļa nava,
Miera tu nespēji rast:
—Svešzeme, kārdinātāja,
Mūžam nebrīžu tavs! —

—Visas svētākās jūtas
Glābjas Kurzemes krastos,
Čukst tavas spitīgās lūpas,
Dzestrums ievijas skatos.

Dzimtenes silu šalkas,
Dundagas meža balss,
Skan vēl, uzvandot ilgas,
Atpakaļ atgriezties sauc.

GATAVO PAREIZAS KOKLES

Nujorkas mūzikas instrumentu meistaram L. Barnesam, kura izgatavotā paraugkokle atzīta par etnogrāfiski pareizu un profesionālas kvalitātes, ģenerāļa Goppera fonds nodevis pirmās 10 kokļu serijas pasūtinājumu. Paraugkokles un arī turpmāko kokļu būvē ievēroti latviešu kokļu meistara K. Dravnieka kokles pētījumu atzinumi un padomi. Pirmajai 10 kokļu serijai (un arī event. turpmākām) ir latviešu ornamentu pētnieka V. Klētnieka izraudzīti un zīmēti 3 dažāda parauga lāpju raksti kokles rotājuma kokgriezumam. Kokļu būvi pārrauga un katru gatavo instrumentu pārbauda Nujorkas kokļu un dziedātāju ansambļa vaditājs A. Jansons.

Kokles maksā 125 dol. Tā ir tiešā cena, kādu saņem kokles gatavotājs. Daļa pirmās serijas kokļu jau aizrunātas, bet uz atlikušajām var pieteikties, rakstot Nujorkas kokļu un dziedātāju ansambļa dalībniecei Ilgai Upmanei, 20-24 24th St., Long Island City, N. Y. 11105, U. S. A.

A. L.

CIEMOS PIE RAKSTNIEKA

Ir kāda īsa ziemas pēcpusdiena, kad apkārtne un laiks sniedz īsti rudenīgu noskaņu,— plānā sniega sega nokususi, lauku ceļi dubļaini un koku zari kaili. Laukos pelēcīgi arumi, tikko zaļgani sējumu zelmeņi un zemākās vietās sudrabainas ūdens lāmas ar baltiem kaiju bariem.

Autobuss ved laukā no pilsētas uz kāda vientuļnieka mītni— braucu ciemos pie rakstnieka Gunāra Janovska. Atmiņās pavīd mūsu pēdējā tikšanās Londonā, Latviešu preses biedrības Anglijas nodaļas rīkotajā jaundarbu vakarā. Tā nu gribas cuvāk iepazīties ar vairāku jaunu grāmatu autoru, kuŗš tieši pēdējos gados kļuvis manāmi ražīgs.

Drīz sakrēslo vakars, un autobuse piebirst ar baru skolas bērnu, bet pie jaunā ogļraču ciema izkāpj sieva ar lepnrukumu groziem, izkāpj arī skolēni. Paliekam tikai divi vien — sirmais autobusa vaditājs un es. Jūtot mani ārzemnieku, viņš necenšas uzsākt sarunu, un es turpinu vērot Vidusangļijas lauku ainavu un domāt par rakstnieku, kuŗš tieši šai apvidū izvēlējies savu vientuļīgo dzīvesvietu. Autobuss pieturēj ciema skvērā, kur pelēcīgs un apsūnojis stāv čaltāju piemiņas krusts. Driz arī parādās ceļa līkums un vieta, kuŗā man jāizkāpj. Eju pa lauku ceļu, gar vienu pusi aizstiepjas meža, gar otru lauki un pļavas, bet tālāk jau pavīd mana braucienā mērķis — Kay Wood farma. Kādreiz G. Janovskis pats ara un sēja, nodarbojās ar vistkopību, bet tagad laukiem ir cits saimnieks, rakstnieka īpašumā palikusi tikai baltā māja ar piemājas ēkām.

Rakstnieks Gunārs Janovskis 8. februārī atskatījās uz 50 mūža gadiem.

G. Janovskis izmācis pratīm, bet viņam pa priekšu steidzas Čelis — rakstnieka mājas sargs un draugs. Janovska dzīvesbiedre, pazīstama latviešu zobārste, savu praksi atvērusi Birmingemā, patālo ceļa gabalu mērojot tikai nedēļas nogalēs. Mēs ejam goda istabā, kur mājīgu siltumu dod senlaicīgs kamīns, plašie un pilnie grāmatu plaukti un gleznas. Dzeŗam rakstnieka pagatavoto kafiju un tērzējam. Tā sarunu temats drīz novirzās uz latviešu literatūru. Jautāts par trimdiniekiem grāmatu ražu un tās iezīmēm, G. Janovskis atbild:

„Mūsu literatūras bagātībai un rakstnieku ražīgumam, manuprāt, ir divi iemesli. Vairāki latviešu trimdinieki, kuŗu dzīve ir pārvērtusies līdz nepazīšanai, kuŗi to nevar visā pilnībā dzīvot, īstenībā pievērsušies fantazijai un sapņu pasaulei, uzticot savas domas papīram. Otrs iemesls — varbūt, pats galvenais — ir tas, ka še mēs varam brīvi un neierobežoti izteikties un, atrodot izdevēju, arī publicēties. Latvijā kā pašreiz tas nav iespējams. Pagājušā gadā mums trimdā iznākuši vairāk par 100 dažādu daiļliteratūras darbu — Latvijā tikai daži. Tur tikai tris rakstnieki atraduši veidu, kā, kalpojot saviem maizestēviem, var izdot savus romānus."

Runājot par mūsu sabiedrisko dzīvi, rakstnieks domā, ka būtu vairāk veicināma literāru sarīkojumu rīkošana: „Literārie vakari un rakstnieku pēcpusdienas dod iespēju mūsu jaunajiem autoriem stāties publikas priekšā. Atsaucība un kritērijs ir ļoti svarīgi faktori rakstnieka veidošanās procesā. Rīkojot literārus sarīkojumus, mēs padziļinātu personīgo kontaktu rakstnieka un viņa cienītāju vidū. Tādēļ ir nepareizi, ja dažās vietās pāris reižu gadā rīkojam literārus vakarus un pārslogojam tos priekšnesumu sniedzējiem. Rakstnieks nevar dažu mīnūšu laikā parādīt savus varoņus, problēmas un to atrisinājumu. Gara un izstiepta lasījumu virkne tikai nogurdina klausītājus."

Apvaicājos kā un kad Gunārs Janovskis veic savu radošo darbu. „Kādu jaunu domu vispirms sevī zināmu laiku iznēsāju, tikai tad sāku rakstīšanu. Mans rakstīšanas temps nav ātrs. Rakstu agri no rīta un pašreiz arī vēlu naktī. Rakstot kādu plašāku darbu — romānu vai garāku noveli, manas domas visu laiku darbojas vienā virzienā, veidojot tēlus un sarunas. Pirmais romāns, kuŗu iespieda „Londonas Avīze", bija „Vilragā". Tam sekoja „Sola", kuŗu grāmatā izdeva Grāmatu Draugs. Laikmeta impresijas „Bez ceļa" grāmatā pērn izdeva apgāds Ziemeļblāzma."

Sajās dienās rakstnieks cer uz sava romāna „Pār Trentu kāpj migla" iznākšanu Grāmatu Draugā apgādā. Romāna otra daļa nesen beidzās laikrakstā „Latvija" Vācijā. Piektajā kontinentā „Austrālijas Latvietis" pašreiz iespiež noveli „Izdedži", bet Ziemeļblāzmas apgādā Zviedrijā sagatavošanā atrodas romāns „Pie Tornas". Rakstnieks pašreiz strādā pie garākas noveles, kuŗa sauksies „Nekrietnele".

Vērojot daudzās gleznas rakstnieka viesistabā, apvaicājos par autoriem. Izrādās, ka visas ir G. Janovska paša darbi. „Manu gleznošanu iespaido izstāžu apmeklējumi, vērojumi un vēlēšanās tos parādīt ar krāsām un ēnām. Šo nodomu izdošanās man sagādā zināmu gandarījumu. Rīkojoties ar krāsām, ir patīkami sajust savā apkārtnē ejlas smaržu un pamazām radīt kādu klusās dabas kompoziciju, portretu vai ainavu. Tāpat kā savos romānos cenšos nostādīt traģisko iepretim komiskajam, gleznošanā mani valdzina gaismas un ēnu pretstati."

Pārrunās skaŗam arī mūsu trimdas notikumus un ikdienu. Dzīvojot vientulībā, kuŗu rakstnieks sakās nemaz nejūtam, G. Janovskis ļoti uzmanīgi seko visiem notikumiem savā tuvākajā un tālākajā apkārtnē. Nesen viņš visā klusībā nosvinēja savu piecdesmito dzimšanas dienu.

Pienācis laiks atvadīties. Rakstnieks pavada mani līdz lielajam ceļam. Es dodos atpakaļ uz pilsētu, viņš paliek viens ar savām domām un iecerēm.

K. Zemdega

KULTŪRAS CHRONIKA

Indulis Poruks Vupertālē, Vācijā, ar panākumiem nododas drāmu rakstniecībai. Pirms vairākiem gadiem DV Mēnešraksta rīkotā izlugu sacensībā viņa drāma „Dzīve rit tālāk" ieguva pirmo godalgu. Lugas darbība noris otrā pasaules kara beigu cēlienā; lugu nesen Londonā izrādīja Volverhamptonas DV drāmas kopa. Draudzīgā aicinājuma sarīkojumā. Bez šīs, Poruham ir vēl viens godalgots darbs — izstāsts, ar kuŗu viņš piedalījies vācu kara neredzīgo rikotā sacensībā. Arī autors zaudējis acu gaismu pēdējā karā, tādēļ viņa darbos spēcīgi satrauc pārdzīvojuma ietums. Kādu Poruka darbu piepēmis Sveices radiofons.

Nule A. Kalnāja apgādā iznākušas komponista Valdemāra Ozoliņa solo dziesmas jaunatnei „Dziedošā smeldze" (3. burtnīca); 14 dziesmas ar J. Poruka, Fr. Bārdas, V. Mooras, J. Raņa, Ed. Vulfa, V. Plūdoņa, R. Blaumaņa, K. Kraujas, Z. Liepas un Birzmalietes tekstiem. Pieprasāmas arī pie autora — 3110 Skyview Ave, Pueblo, Colo., 81008, U. S. A. Cena — 5 dol. par burtnīcu. Dziesmas vieglas, katrai balsij piemērotas, domātas jauniešiem un dziesmu cienītājiem, kas mīl dziedāt brīvajā laikā.

atkusnis sākas oktobrī

PĒTERIS AIGARS ROMĀNS

(20. turpinājums)

„Es vēlos tev sekot, palikt ar tevi. Patiesībā gribu sākt ar Latviju," Baiba aprāvās, it kā būtu nobijusies no saviem vārdiem, kas pavisam klusi pārritēja pār lūpām un ietinās oktobŗa nakts villainē. „Es gribu sākt ar Latviju!" viņa lēni atkārtoja.

Imants, sasprindzinājis uzmanību, sekoja viņas domu gaitai.

„Ar Latviju?" iejautājās viņš nedroši, baidīdamies, ka atbilde būs tāda, kādu negaida. Vai viņš tik maz Baibu pazinis?

„Ungārijai nav vajadzīgas mūsu dzīvības, bet mūsu pašu zemei. Es nevēlos pasauli, kuŗa man sveša un pat naidīga. Gribu vienīgi to bērzu, pie kuŗa vectēvs veda mani pēdējā pavasarī pēc sulām. Norā bija iemīta taciņa, tā veda uz balto kuplo bērzu laukmalā. Vēl tagad jūtu, kā smaržoja toreiz zeme, dzirdu, kā cīruļi sasaucās ar ķivītēm. Tālumā zilgoja ezers. Visu citu esmu aizmirsusi, bet šo rītu atceros skaidri. Tā ir mana Latvija. Mīļais, ir jābrauc cīnīties nevis uz Budapeštu, bet uz Rīgu, uz Vidzemi, uz Zemgali, uz Kurzemi. Varbūt tur briesmas daudz lielākas, bet mūsu upuriem būs jēga. Mūsu kapus rotās, ja ne Latvijas puķes, tad savas zemes maurs. Vai tu mani tagad saproti?"

„Kā man tevi nesaprast . . ." čukstēja Imants. Viss, ko Baiba teica, noārdīja viņa iedomu celtni. „Tava patiesība ir stiprāka kā mana. Bet ko teiks mani draugi, ja to pieņemšu, ko teiks tavi vecāki? Latvija viņu uztverē ir aizliegta territorija, uz kuŗas neviens trimdinieks nedrīkst kāju spert, iekāms no tās nav padzīts pēdējais ienaidnieks. Līdzīgi uzskati vairumam . . ."

„Viņi dzīvo, lai ar godu nomirtu, mums jādzīvo, lai mūsu tauta dzīvotu. Te, manu zēn, ir atšķirība. Šī grava šķir abas paaudzes. Cilvēks nevar palikt bez dzimtenes, ar atmiņām viņ nepietiek. Dvēsele kā gājputns meklē vietu, kur tā pirmo reizi ieraudzījusi sauliti. Visām nēģeŗu un malajiešu meitenēm, ar kuŗām kopā studēju, ir zeme, kur tās reizi pa gadiem aizbrauc, kur tās jūtas kā mājās. Šai zemei viņas krāj savas zināšanas, kopj savus talantus. Mums vairs nav tādas zemes. Mēs esam aplaupīti . . . Mūsu bērnība nozagta, mūsu jaunību izvazāja trimdas gadi. Mēs esam garīgi bezpajumtnieki. Svešums nevar saglabāt ne latviešu valodu, ne latviešu kultūru. Man derdzas ilūzijas, ar kuŗām mūs ceptā un vārītā veidā baro. Jo pamatīgāk apgūstu svešas valodas, jo mana latviešu valoda kļūst nabadzīgāka. Pati bieži sev jautāju, kas esmu, un neyaru rast atbildi."

Baiba apklusa, ievilka elpu, tad turpināja:

„Tu arvien uzsver vārdu brīvība, bet nevajag aizmirst dzīvību. To domāja arī tava māte, kad viņa ieminējās par simttūkstošiem, kuŗu vairs nav... Kam es glabāju savu dzīvību, kam nodošu mūsu kopīgās dzīvības turpinātājus?"

Imants klusēja. Baibas jautājumi nebija atbildami dažos vārdos. Ne poļiem, ne ungāriem dzīvības problēma nebija tik krasa. Viņi varēja upurēt miljonu un pēc tam vēl palika miljoni. Mums izšķirējā brīdī var pietrūkt to simttūkstošu, kuŗu vairs nav un kuŗi nevietā upurēti, cinoties par svešām naidīgām varām un ideoloģijām.

Baibas elpa skāra Imanta seju. Viņa bija pavisam tuvu un gaidīja atbildi. Vienīgais, ko varēja tagad teikt par attaisnojumu, teikt, ka atkusnis ir sācies, varbūt tas jau ir lielo palu priekšvēstnesis.

„Baiba, piedod, ka tik ilgi domāju," iesāka Imants nedroši. „Tev, varbūt, taisnība, bet ja palaidīsim garām šo izdevību, uz nākamo vajadzēs gaidīt desmitiem gadu. Pavasaris ir sācies, palu skrējiens meklē jūŗu," Imants runāja arvien drošāk, bet īsteni nebija pārliecināts par saviem vārdiem. Tos apstrīdēja Baibas maigā elpa, viņas trīsu pilnais augums.

„Rudenī nesākas pavasaris . . ." Baiba teica nepacietīgi, glāstīdama Imanta matus un pieri. „Šodien kafejnīcā, īsi pirms jums, bija ienācis „Daily Couriers" redaktors, viņš allaž iegriežas un apsēžas pie galdiņa, ko apkalpoju. Ja iznāk laika, mēs aprunājamies. Kas jauns? — viņam jautāju. Šodien viņš nebija lādzīgā omā. — Patlaban taisām muļķību. Iebrūkot Suecā, ļausim asinīs noslīcināt Ungārijas revolūciju. Krievi izmantos situāciju un norēķināsies ar u gāriem bez žēlastības. Taisnību sakot, par šo revolūciju Londonā gan jūsmo, bet neviens to nevēlas. Neviens nevēlas grozīt Eiropā pašreizējo stāvokli. Viņš izdzēra melnas kafijas tasi, līdzjūtīgi pasmaidīja, uz mani noraugoties, un aizgāja. Viņš jau nevar man atklāt valsts noslēpumus. Bet Dēvids Hislops bija neapmierināts, nobēdājies."

„Un tā viņš teica?" pārsteigts vaicāja Imants.

„Tie bija viņa vārdi. Tulko, kā vēlies."

„Šausmas, šausmas, kas notiks ar tiem tur Ungārijā? Šandors un Janošs, arī Česlavs bija tik cerību pilni . . . Mums visiem likās, ka uzvara jau gūta."

„Jūsos par daudz acumirkļīgas jūsmas . . . Bet labi, ka apzinies briesmas. Es tevi neatrunāju, nebrīdinu, tikai vēlos, lai izprastu stāvokli."

„Tagad es tevi saprotu . . . Saprotu, Baiba."

Jaunā sieva jutās kā uzvarētāja.

„Nerunāsim vairs, Imant. Raugies logā, pāri jumtiem spīd zvaigzne. Vai tā nav mūsu cerību zvaigzne? Visu laiku, ar tevi tērzējot, raudzījos, vai uzlēks mūsu kāzu zvaigzne. Raugies, tur viņa . . . Tā ir laba zīme. Nerunāsim vairs. Visdziļākā gudrība atklājas tikai klusumā. Raugies, tur spīd mūsu zvaigzne."

„Es redzu, Baiba . . ." čukstēja Imants.

Baibas rokas apvijās vīram. Viņš juta viņas elpu, kas bija maiga kā pūpols un tveicīga kā vasaras nakts pirms negaisa.

„Tu esi labs . . ." Baiba čukstēja, „labs un mīļš. Valstis celsies un grims, cilvēki cels templus un cietumus, karogus un karātavas, bet mums ir jādzīvo jau šodien, jo stundas neapstājas, laiks negaida. Katram ir nolikts savs dienu skaits, ko nevar ne pagarināt, ne saīsināt. Es piederu tev, un tev jāpieder man. Tā ir vienīgā bagātība, ko varam iegūt šai saulē."

Viņas lūpas sakusa ar Imanta lūpām, viņu ķermeņi saplūda vienā. Viņi pildīja kādu augstāku misiju, kas stāvēja pāri labam un ļaunam, pāri taisnībai un netaisnībai, pāri brīvībai un nebrīvībai.

Bet logā mirdzēja maza spoža zvaigzne, viņu kāzu zvaigzne.

(Turpinājums sekos)

Izcils latvieša uzņēmības paraugs

NO MEŽINIEKA CIRVJA LĪDZ 1.000.000 DOLARU RŪPNĪCAI

Pirms pāris nedēļām Montrealā, piedaloties vairāk nekā 200 viesiem, kuru vidū bija pilsētas ziemeļdaļas galva un redzamākie pilsētas valdes darbinieki, oficiāli atklāja šokolādes un konfekšu rūpnīcas Expert Candy Ltd. trešo posmu ar jauno biroja, noliktavas un ekspedīcijas telpu nodošanu lietošanai. Reizē ar to viss iepriekšējos gados paredzētais un projektētais plāns nu ir īstenots. Viesiem staigājot un iepazīstoties ar plašo 45.000 kvadrātpēdu lielo rūpnīcu, kas aizņem divus stāvus ar šokolādes, konfekšu, vafeļu cepšanas un citām mašīnām apakšstāvā, bet ar noliktavām, saiņošanas, sadales un pārējām telpām augšstāvā, bija jābrīnās par paveikto, jo viss sasniegts tikai 19 gadu laikā, ie sasniegts gandrīz ar neko. Šis ir viens no spilgtākajiem kāda latvieša enerģijas un uzņēmības paraugiem.

Šniedzam mūsu laikraksta līdzstrādnieka vērojumus un sarunu atklāšanas dienā ar uzņēmuma „vēzīšus", kas bija tik iecienītas un pieprasītas Rīgā, kad pats to-laik strādāju Laimas, Balvas un Mežīša fabrikās. Tomēr ar šīm eiropiešu gaumes konfektēm guvu maz panākumu. Tās arī bija par mīkstām, lai iesaiņošanai lietotu mašīnas, kādēļ nācās papīrīšos ietīt rokām. Toreiz vairākas mūsu tautietes, latviešu sabiedriskajā dzīvē pazīstamas dāmas, veica šo darbu un arī vēl dažus citus mūsu uzņēmumā Expert Candy. Tā kā šim speciālajām konfektēm nebija liela pieprasījuma, pēc kāda laika to ražošanu pārtraucu, pieskaņojoties vietējiem pieprasījumiem — tā sauktajiem „lolipopiem", „štoci jiem" un citām krāsainām, stiklveidīgām konfektēm."

Pievēršoties Expert Candy straujajam augšupcejam un darbiniekiem, kuriem seviški lieli nopelni uzņēmuma plaukšanā, V. Celmiņš ar gandarījumu piemin Ainu Kabuli un pēdējo piecu gadu rūpnīcas direktoru Jāni Dindzānu, arī savu dzīvesbiedreni Mariju, kas visus gadus bijusi nenogurstoša darbā līdzgaitniece Aina Kabule jau pašā uzņēmuma sākumā kopā ar divām draudzenēm ieradusies Montrealā no Otavas, mainot savu līdzšinējo darbu slimnīcā. Viņas trīs sākušas strādāt V. Celmiņa uzņēmumā, kurā A. Kabule visus gadus izrādījusies nealdzīstājama darbiniece, sākumā veicot iesaiņošanas, vēlāk grāmatvedes darbu, bet šodien ir fabrikas biroja atbildīgā vaditāja. Ja āgrākajos gados nodarbināto skaits bija ap 10, tagad tas bieži svārstās ap 100.

„Pirmā iespēja paplašināt uzņēmumu radās jau pēc trīs gadu nostrādāšanas mazajās Klarka ielas telpās," turpina stāstu V. Celmiņš. „Kādai kanadiešu šokolādes fabrikai—Mother's Chocolate Inc. — izbeidzot darbību, nolēju šo uzņēmumu un reizē turpināju darbu arī vecajā vietā. Taču mašīnas bija tā nolietotas, ka nebija vērts tajās ieguldīt pārāk daudz līdzekļu, tādēļ sāku domāt par paša īpašumu un jaunām, modernām vācu mašīnām. Nākošā pārcelšanās tad nu bija uz St. Michel ielu, jau savā īpašumā, kur dīvstāvu rūpnīca bija apgādāta ar jaunām, tikko no Vācijas ievestām mašīnām. Pēc apmēram 6 gadu darba, nespējot vairs paveikt visus pasūtinājumus, nācās uzņēmumu paplašināt. Pa šo laiku pilsētas valde bija mainījusi noteikto rūpniecības rajona robežu, un nejauši tālāku izbūvi vai paplašināšanos, bet piedāvāja izdevīgu vietu Industrial bulvārī — 62.000 kvadrātpēdu lielu zemesgabalu, uz kuŗa 1959. gadā tad arī sāku tris posmos celt pašreizējo rūpniecu. Būves plānošanā un celšanā aicināju spkārtnes latviešus, savas nozarēs lietpratējus. Inž. Jānis Palieps bija būves un dzelzkonstrukciju projektētājs, inž. Grīvelsiņš projektēja apkuri un kanalizāciju, bet fabrikas nopelguma posmā to paveica inž. Ribakovs. Iekšpuses dzelzdarbus veica uzņēmējs H. Bumbuļis, elektrības ierīces M. Rozenbergs un A. Panga, namdaŗu darbus A. Bremze un citi. Jau pēc 6 mēnešiem jaunā fabrika sāka darbību, izmantojot pirmās izbūvētās 20.000 kvadrātpēdas no paredzētā Expert Candy 45.000 kvadrātpēdu projekta. Tagad paredzētais darbs ar biroja ēku, ekspedīcijas telpām un nolikta vām nodots lietošanai."

Apskatot rūpnīcas iekārtu, visās malās pašreiz skatāmi šokolādes zaķi, olas, piles un citas figūras, jo viss darbs koncentrēts Lieldienu pasūtinājumu izpildīšanai.

Fabrikai jau vairāk nek 6 gadus ir filiāle Toronto — Dufferin ielā — ar noliktavām un biroju, kuŗu pārzina Adolfs Grigals un Ženija Vanaga. Tā no abām pilsētām jau ilgus gadus pa Kanadu un ASV brauc smagās automašīnas ar uzrakstu „Expert Candy Ltd.", vedot V. Celmiņa uzņēmuma izstrādājumus, kuŗu vidū seviški Lieldienu zaķi iekaro arvien lielāku tirgu abās pusēs robežai. Gandrīz katru gadu V. Celmiņš dodas uz Eiropu — Hamburgu, Hanoveru vai Vīni, lai iepazītos ar visu, kas jauns viņa ražošanas nozarē, seviški ar jaunākajiem paņēmieniem un sasniegumiem saldumrūpniecībā un jaunākajām mašīnām.

J. Vairdotis

SAUCIENS NO GOLGĀTAS

Dievkalpojumi katru svētdienu pl. 7 vak. Latviešu namā. Radio raidījumi: katru svētdienu pl. 2.45 p.p. uz viļņiem 1270. Adrese: P.O. Box 285, Station „K", Toronto 12, Ontario.

RAKSTAMMAŠĪNAS

par mīsizdevīgākām cenām ALEKSANDRS KANBERGS, 65 Ferrier Ave., pie Danforth Ave., Tel: 463-2667

ANDREJSONS

APDROŠINA

463 — 7313

Augšējā attēlā nule pabeigtais Expert Candy Ltd. fabrikas posms ar noliktavām un biroja telpām februāŗa sniegā. — Apakšā pa kreisi: uzņēmuma dibinātāji (no kreisās) Marija Celmiņa, Voldemārs Celmiņš, Augusts Pušpurs un Aina Kabule. — Apakšā pa labi: Fabrikas direktors Jānis Dindzāns un īpašnieks Voldemārs Celmiņš pie šokolādes ražošanas mašīnām. Foto: J. Līgers

Uzticība līdzšinējiem darbiniekiem

SV. ANDREJA EV.-LUT. DRAUDZES GADA SAPULCE TORONTO

Aizvadītais gads Sv. Andreja ev.-lut. draudzei bijis seviški rosīgs, kā rāda padomes un dažādo nozaŗu gada pārskati. Draudzes locekļu skaits pieaudzis par 47 un pašreiz sasniedz 2027, no kuŗiem 1525 ir pieauguši, bet 502 bērni vai neiesvētīti jaunieši. Ievērojami pieaudzis arī draudzes mantas stāvoklis un īpašumu kopvērtība, kas pašreiz ir 136.707,68 dol. Par baznīcu, kas pirkta kopīgi ar igauņu draudzi, latviešu daļas maksājums vēl ir 26.475 dol. Ieskaitot visus draudzes pasākumus, kopīgie ienākumi 1965. gadā bijuši 61.435,55 dol., bet izdevumi $58.657,61. Iepriekšējo gadu kopīgais atlikums ir 21.337,- dol. Draudzes padomes budžetu pašreizējam darbības gadam pieņēma 22.000 dol. apmērā. Pamatojoties uz revizijas komisijas atzinumu un ierosinājumu, pieņēma padomes un visu nozaŗu darbības pārskatus par sekmīgiem, visiem darba veicējiem izsakot pateicību. No draudzes padomes šogad rotācijas kārtībā bija jāpārvēl 7 locekļus, kuŗus ievēlēja par jaunu nākošam darbības laikam: A. Liepiņu, M. Vāgneru, K. Korbu, V. Innusu, K. Ozolu, A. Briedi un A. Kajaku. Arī revizijas komisijā ievēlēja visus līdzšinējos — J. Pētersonu, J. Pālenu un R. Ģīmi.

Gada sapulci 20. februārī atklāja draudzes prks R. Roze, bet vadīja J. Grīslis un protokolēja I. Plise. Ar padomes un visu nozaŗu rakstveida darbības pārskatiem 90 sapulces dalībnieki bija iepazinušies jau iepriekš, tādēļ sapulce rītēja raiti, galvenās pārrunas veltot nākotnes darbībai.

1965. gadā draudzes mācītājs A. Cops vadījis 56 dievkalpojumus, no tiem 48 Sv. Andreja baznīcā, bet 8 lauku īpašumā Sidrabenē. Kristīti 18 bērnu (8 zēni un 10 meitenu), iesvētīti 26 jaunieši (12 jaunekļu un 14 jaunavu), salaulāti 18 pāri (7 jauktas laulības), bet miruši 17 draudzes locekļu. Par draudzes ērģelnieku darbojās prof. T. Keniņš, bet viņa aizstājēja ir brīvmāksliniece E. Timermane - Ozola. Māc. A. Cops apkalpojis arī Kičeneras - Voterlū latviešu draudzes kopu.

Draudzes padome pr-ka R. Rozes vadībā kārtojusi dažādas administrātīvas un techniskas lietas, sanākot 6 padomes un 3 prezidija sēdēs. Bērnu vasaras nometnes ambulances ēkas būvei Sidrabenē padome piešķīrusi 4000 dol. pabalstu. Labvēlīgs atrisinājums sagaidāms arī Sidrabenes vasaras mājiņu būvatļauju jautājumā, un paredzams, ka būvdarbus privilo zemesgabalu īpašnieki varēs uzsākt jau šai vasarā, kad Ontario provinces mežu departaments būs noteicis Brontes upes uzplūdumu robežu. Kā zināms, Burlingtonas pilsētas valde būvatļauju piešķīrusi Sidrabenē bija uz laiku pārtraukusi.

Sidrabenes pārvalde J. Libera vadībā organizējusi lauku īpašuma tālāku izkopšanu un vairākus sarīkojumus, no kuŗiem lielākais bija Jāņu vakars. Sidrabenes kopējie gada ienākumi bijuši 4793,37 dol., izdevumi 4560,54 dol. Pašreizējais kases stāvoklis uzrāda 732,32 dol. atlikumu.

Bērnu vasaras nometnē Sidrabenē pag. gadā uzturējušies 326 bērni vai caurmērā 126 bērni nedēļā. Nometnes atbildīgais vadītājs ir māc. A. Cops, komandante K. Rasa, saimniecības vadītāja V. Pālena; bez viņiem personālā vēl ietelp ap 30 vadītāju un tehnisku darbinieku. Nometnē ieņemti 18.481,15 dol., izdoti 18.235,98 dol. Sidrabenes bērnu vasaras nometnei visu pastāvēšanas laiku bijusi izcila nozīme jaunatnes latviskā audzināšanā, kā arī dažādās fiziskās un sporta nodarbībās. Šovasar nometnes vajadzībām nodos ambulances un noliktavas ēkas jaunbūvi. Lielu atbalstu ar darbu, dažādiem materiāliem un līdzekļiem nometnei sniegušī daudzi labvēļi, ko nometnes vadība un draudze atzinīgi novērtē.

Dāmu komiteja A. Kikules vadībā rīkojusi vairākus draudzes vakarus, gadskārtējo bazāru un dažādus svinību sarīkojumus, kā arī piedalījusies dziesmu svētku dalībnieku paēdināšanā. Dāmu komitejas ienākumi bijuši 1527 dol., no kuŗiem palīdzībai pašu draudzē izdoti 770 dol., bet palīdzības darbam Eiropā 229 dol., galvenokārt Memingenas vecajiem ļaudīm Vācijā.

Svētdienas skolu regulāri apmeklējuši 75 bērni, kas iedalīti 5 grupās. Bez skolas vadītājas A. Cēberes darbojas 5 skolotāji un 2 palīgskolotāji. No jauna darbību uzsākusi atsevišķa latviešu valodas grupa L. Langes vadībā, lai palīdzētu apgūt valodas zināšanas bērniem, kas nāk no jauktām laulībām vai citu apstākļu dēļ ir ar nepilnīgām latviešu valodas zināšanām. Šai grupā pašreiz mācās 11 bērnu. Jauniešu grupu vada māc. A. Cops. Skolas uzturēšanai izdoti 619,51 dol., bet dažādos ienākumos bijuši 658,86 dol., no kuŗiem $400 pabalsts saņemts no draudzes padomes.

Pie draudzes darbojas arī palīdzības fonds, kuŗu vada E. Kronis. Tajā bijuši 604 dalībnieki. Fonds pag. gadā 10 nāves gadījumos izmaksājis kopsummā 4.350 dol. Dalībnieku iemaksās ieņākuši 5.669 dol., bet pašreizējais palīdzības fonda kapitāls ir 9.386,61 dol.

Draudzes kori dirigē komponists A. Purvs, bet koŗa priekšnieka pienākumus kopš dibināšanas veic J. Petzals. Korī ir 54 dziedātāji, pērn notikuši 60 mēģinājumi. Koris piedalījies arī Kanadas latviešu dziesmu svētkos un rīkojis patstāvīgu gadskārtēju koncertu. Tāds notika arī šogad 16. aprīlī ar garīgās mūzikas programmu. Koŗa ienākumi bijuši 1464,01 dol., bet izdevumi 1033,73 dol.; pašreizējais kases stāvoklis 763,59 dol.

Sekmīgi darbojies arī grāmatu galds E. Namgaudas vadībā, izplatot garīgo literatūru un ieņemot 818,54 dol. Grāmatu galda izdevumi bijuši 733,88 dol., atlikums 84,66 dol.

Pēc gada sapulces notika jaunās padomes konstruēšanās sēde, kuŗā par draudzes priekšnieku izraudzīja līdzšinējo R. Rozi, viņa vietnieku A. Liepiņu, sekretāru P. Luksu un kasieri E. Milleru. Atsevišķas sanāksmes 13. martā notiks Toronto latviešu nama akcionāriem, kas savas balstiesības nodevuši draudzei, un lauku īpašuma Sidrabene privātmājiņu un zemes gabalu īpašniekiem.

R. N.

LATVIEŠU APRIŅĶIS

◉ Kultūras dienu ietvaros Latviešu lauksaimnieku biedrība 19. februārī bija rīkojusi literāru vakaru Reķu saimniecībā pie Flešertaunas. Sarīkojumu ar uzrunu ievadīja biedrības pr-ks E. Smiltnieks, bet rakstniece Indra Gubiņa no Toronto referēja par literatūras nozīmi un lasīja vairākus savus dzejoļus. Klausītāji, skaitā ap 20, literāro sniegumu uzņēma ļoti atsaucīgi, atzinīboi pasniedzot I. Gubiņai ziedu vel-

TORONTO ZIŅAS

◉ Toronto Seaton novada skautu māku demonstrējumi un rokdarbu skate notika 19. februārī Trinity United baznīcas telpās. Šai novadā ietelp arī abas Toronto latviešu skautu vienības. Latviešu skauti bija izstādījuši daudz savu rokdarbu, no kuŗiem atzīmējami Rīgas vienības koka izstrādājumi un Tērvetes skautu labie zīmējumi un gleznīņas. Dažī Rīgas pulciņa skauti kopā ar kanadiešu zēniem piedalījās arī skautu māku demonstrējumos.

E. O.

◉ TLTA bērnu vasaras nometņu vaditāju kursos pirmajā lekcijā 20. februārī no jauna pieteikušies 8 kursanti. Bez kursu vadītājas V. Slaviešas, lekcijas par nometņu vadību vēl lasīja J. Mežāks un M. Vilka. Nākošā lekcija paredzēta 6. martā plkst. 11 no rīta Latviešu namā.

◉ Ap 40 jauniešu piedalījās jaunatnes pulciņa Staburags rīkotajā slēpošanas izbraukumā 20. februārī uz Ergļu līgzdu pie Orandzvilles. Par spīti aukstajam laikam, jaunieši pavadīja jautru svētdienu, nododoties gan slēpošanas, gan kamaniņu sportam.

◉ Sv. Andreja ev.-lut. draudzes vakars ar māc. A. Čopa referātu notiks Sv. Andreja baznīcas telpās 27. februārī plkst. 5 dienā. Draudzes lauku īpašuma Sidrabene privāto apbūves gabalu un vasaras mājiņu īpašnieku sanāksme notiks 13. martā plkst. 12 dienā. Tai pašā dienā paredzēta arī sanāksme Latviešu nama akcionāriem, kas savas balstiesības nodevuši Sv. Andreja draudzei. Līdzšinējais draudzes pārstāvis K. Korbs no pienākumiem atlūdzies, kādēļ sanāksmei viņa vietā būs jāizvēl jauns pārstāvis.

◉ LNAK padomes sesija 26. februārī notiks Sv. Jāņa baznīcas telpās, 200 Balmoral ielā, plkst. 10 no rīta, bet 27. februārī Latviešu namā, 491 College ielā.

SUSENMARIJA

◉ Pērnā rudenī nodibinātai Sūsenmarijas DV nodaļai 5. februārī ievēlēta pirmā valde: priekšsēdis A. Līdums, sekretārs E. Krūmiņš un kasieris P. Daniels. Vansadžu pārstāve — V. Līduma. Revizijas komisijā izraudzīti F. Krūmiņš, J. Celmiņš un M. Irbīte. Nodaļā jau 18 biedru, to vidū 3 vanadzes. Pašreiz jaunā valde veic priekšdarbus Kalpaka un Latviešu leģiona atceres sarīkojumam. Nodaļas adrese: A. Līdums, 93 Moluch St., Sault St. Marie, Ont.

EDMONTONA

◉ DV nodaļas biedru sapulce nolēmusi lūgt līdzšinējos valdes un revizijas komisijas locekļus palikt amatos arī šai darbības gadā. Reizē ar to valde turpina darbu šādā sastāvā: priekšsēdis J. Strauts, kasieris B. Sauša un biedrzene M. Snepste. Vanadžu pārstāve ir Z. Stepermane, bet revizijas komisijā darbojas J. Plūmīte (pr-dis) un E. Zvejnieks.

AUSTRUMU DRAUDZE ATSKATĀS UZ 10 GADIEM

DRAUDZES GADA SAPULCE 20. FEBRUĀRĪ TORONTO

Uz 10 darbības gadiem 26. februārī atskatās Austrumu ev.-lut. draudze Torontē, par kuŗas dibināšanu lemts jau atsevišķā sanāksmē 1956. gada 8. janvārī, piedaloties 73 dalībniekiem — draudzes dibinātājiem. Tomēr pirmā padome un draudzes mācītāja A. Briedis ievēlēti vēlāk — 26. februāŗa sanāksmē, kad draudzē bija reģistrēti jau 164 locekļi, no tiem 48 bērni. Kopš dibināšanas draudze tagad pieaugusi uz 715 locekļiem, no kuŗiem 548 ir iesvētīti, bet 167 bērni vai neiesvētīti draudzes piederīgie.

Pirmos piecus pastāvēšanas gadus draudze saņēmusi Misūri sinodes atbalstu 8580 dol. kopsummā. Pēdējos piecos gados draudzei vienīgi savu līdzekļu robežās, Misūri sinodes kopbaznīcai vai misijas darbam iemaksājot 4114,15 dol. Vispārējam latviešu palīdzības darbam aizvadītajos 10 gados draudze izdevusi 2681,76 dol, un latviešu trimdas kopbaznīcai 987,50 dol. Bez tam materiāli atbalstītas arī latviešu skolas un citi nacionāli pasākumi.

1965. gada darbība Austrumu ev.-lut. draudzē bijusi rosīga un sekmīga, kā rāda rakstveida pārskati, kuŗus 20. februāŗa gada sapulcē pieņēma bez iebildumiem. Piedaloties 66 draudzes locekļiem, par sapulces vaditāju izraudzīja E. Abeli un sekretāru R. Pētersonu.

Draudzes mācītājs A. Briedis vadījis 39 dievkalpojumus, kuŗos kopējais baznīcēnu skaits bijis 4515. Bez tam 11 dievkalpojumi un 1 svētbrīdis noticis Bramptonas latviešu ev.-lut. draudzē. Kristīti 10 bērni (4 zēni un 6 meitenes), iesvētīti 10 jaunieši (6 jaunekļi un 4 jaunavas), laulāti 9 pāri, miruši 5 draudzes locekļi.

Draudzes padome priekšnieka E. Ziplāna vadībā sanākusi 3 padomes un 2 valdes sēdēs, izlemjot administrātīvos un techniskos jautājumus. Kopējie draudzes ieņēmumi 1965. gadā bijuši 10.372,27 dol., bet izdevumi 8943,18 dol. Pie draudzes pastāv arī rezerves fonds, kuŗā pašreiz 2669,31 dol. Padomes ierosināto draudzes budžetu 1966. gadam pieņēma ar 9600 dol. ienākumos un 9526 dol. izdevumos.

Lauku īpašumā Tālava notikuši 5 svētbrīži un 3 dažādi sarīkojumi. Kopējie ienākumi bijuši 979,14 dol. un izdevumi 562,15 dol., kas dod atlikumu 416,99 dol. apmērā. Tālavas pārvaldi vada A. Amoliņš, tā rīkojusi 3 talkas lauku īpašuma izkopšanai. Uz privātiem apbūves gabaliem Tālavā uzceltas jau 16 vasaras mājiņas.

Rosīgu darbību uzrādījusi draudzes dāmu komiteja O. Jeckalējas vadībā, rīkojot vairākus draudzes vakarus, gadskārtējo bazāru, garīgas mūzikas pēcpusdienu un citus sarīkojumus. Dāmu komitejas ieņēmumi 3778,29 dol. un izdevusi 1647,04 dol., uzrādot atlikumu 2131,25 dol. apmērā.

Pie draudzes darbojas arī svētdienas skola, kuŗu vada A. Grigals, bet par skolotājiem darbojas A. Rostoka, R. Dreifelde un māc. A. Briedis. Pēdējais vada arī atsevišķu jauniešu grupu, kuŗu sagatavo iesvētes mācībai un kuŗā piedalās jaunieši 13—16 gadu vecumā. Svētdienas skolu uztur draudzes dāmu komiteja ar saviem līdzekļiem.

Revīzijas komisijas ziņojumā, kuŗu sapulcē nolasīja V. Bērziņš, konstatēts, ka draudzes padomes un visu nozaŗu darbs bijis rosīgs un kases norēķini atrasti labā kārtībā, kādēļ visiem darbiniekiem izsakāma pateicība.

No pārvēlamiem 6 padomes locekļiem ievēlēja līdzšinējos A. Amoliņu, V. Bušu, V. Dreifeldu un O. Dzērvīti, bet no jauna A. Kaktiņu un M. Tožu.

Austrumu draudzes pārstāvis Latviešu nama akcionāru sanāksmē paliek līdzšinējais O. Dzērvītis.

Draudzes priekšnieks E. Ziplāns ziņoja arī par Ontario provinces valdībai iesniegto inkorporācijas lūgumu, kuŗa labvēlīgs atrisinājums sagaidāms tuvākā nākotnē. Līdzšinējā draudzes ērģelniece Anita Grigale pēc laulībām ar inž. Rundānu pārcēlusies uz dzīvi Bahamas salās, kādēļ par pastāvīgu draudzes ērģelnieku saistīts brīvmākslinieks Viktors Kviesis.

R. N.

TORONTO LATVIEŠU KREDITSABIEDRĪBA

LATVIAN (TORONTO) CREDIT UNION LIMITED

izdara visas parastās banku operācijas. Izsniedz aizdevumus un maksā 4% gadā par noguldījumiem un 3½% par depozitiem, atliktas māju hipotēkas. Birojs atvērts 6 dienas nedēļā

491 College St., Toronto 4.

LATVIEŠU NAMĀ.

tel. 924 - 2775.

no pirmd. līdz piektd. no plkst. 12—8 vak., sest. no 9—1

Kreditsabiedrības aktīvs 1965. g. 31. decembrī bija $1.381.466.00

Kapteiņa ordenis

KALAMAZŪ PILSĒTA IZVADA PĒDĒJĀ

— KON

Mūsu laikrakstā jaunā jau ziņots, ka Vietnamas frontē, ziemeļrietumos no Danangas amerikāņu jūras un gaisa spēku bāzes, 7. februāŗa rītā varona nāvē krita vltn. Konstantīns Lubavs, kas bija piedalīts par ASV armijas kaŗa lietpratēju dienvidvietnamiešu kaŗaspēka daļai, kuŗa kopš pērnā rudens iesaistīta niknās cīņās ar sarkanajiem partizāniem. Pirmā par vltn. K. Lubava varoņnāvi divos sekojošos numuros ziņoja Benton Harboras avīze „The News Palladium", tad „The Kalamazoo Gazette", „Detroit Free Press" un televīzijas raidītāji.

Konstantīns Lubavs 1962. gada pavasarī pabeidza tautsaimniecības fakultāti Rietummičigenas universitātē, ar izcilām sekmēm arī rezerves virsnieku kursus (ROTC). Trīs kaŗaklausības gadus viņš pavadīja Rietumberlinē, kādu laiku ar 39 viru vienību veicot sardzes dienestu Špandavas kaŗa nozieldznieku cietumā, vēlāk pildot seviškus uzdevumus izlūku dienestā. Pērnā vasarā viņš brīvprātīgi pieteicās cīņām Vietnamā, kur nokluva augusta beigās.

Būdams labs sportists (bija arī latviešu sporta kopas Imanta dalībnieks) un sirsnīgas, sabiedriskas dabas cilvēks, K. Lubavs bija iemantojis daudz draugu kā latviešu, tā arī amerikāņu jaunībnieku vidū. Tādēļ izcilu ievērību Kalamazū sabiedrībā novembŗa sākumā izpelnījās 1939. gada 13. jūnijā Dobelē dzimušā latviešu virsleitnanta laikraksta „The Kalamazoo Gazette" slejās publicētā vēstule, kuŗā viņš protestēja pret mobilizācijas kartīšu dedzināšanu, pret piekāpšanās un atkāpšanās politiku Vietnamas jautājumā, cita vidū rakstīdams: „Ir jāaizslēdz durvis komūnistu agresijai. Atkāpšanās nav. Tā izraisītu līdzīgu situāciju kādā citā pasaules daļā.— Pirms ierašanās Vietnamā trīs gadus diendienā man bija lemts vērot kādu citu komūnistu agresijas veidu. Tas bija Berlīnē, Vācijā. Viņu taktika ir dažāda, bet mērķis vienmēr tas pats.— Mans uzdevums — būt kaujas laukā kopā ar Dienvidvietnamas republikas karaviļiem. Mēs, trīs amerikāņi un viens austrālietis, esam šiem ļaudīm brīvās pasaules pārstāvji. Mēs neprasām privilēģijas, uzslavas vai pakalpojumus. Mēs piemērojamies viņu uztveram, ierašām, valodai un dzīves veidam. Mums ir kopīgas grūtības, kopīgas bēdas, un tās pašas lodes apdraud kā mūs, tā viņus...

Tas pats laikraksts 13. februāŗa numurā publicēja interviju ar Plēnvelas vidusskolas skolotāju Dženu Breneri, kuŗa pastāsta, ka Ziemsvētkos viņas audzēkņi sūtījuši sveicienus kaŗaviriem Vietnamā. „Daudzo atbilžu vidū, kuŗas saņēmām pēc brīvdienām, īpaši viena palika prātā. To bija rakstījis kāds ļoti apzinīgs un vērīgs jauns cilvēks — vltn. Lubavs. Nedaudzajos vārdos atspoguļojās viņa apbrīnojamā iejūta savos uzdevumos Vietnamā un atgādinājums mums — ticēt visu cilvēku, mīlestībai un brālībai."

Konstantīna Lubava skolotājai Brenerei rakstītās vēstules teksts šāds: „Sirsnīgi pateicos Jums un Jūsu skolēniem par skaisto Ziemsvētku kartiti. Tā darīja manu dienu daudz gaišāku un izraisīja mani svētku sajūtu. Mūsu neapskaužamajos apstākļos jo diezgan grūti panākt. Esmu drošs, ka Jūsu skolēnu sveicieni mani mudinās veikt labāk visus uzdevumus. Darbojos par Dienvidvietnamas kareivju padomdevēju. Tā man izdevās pārnest svētku sajūtu arī uz viņiem. Daudzi no viņiem nemaz nezina Ziemsvētku nozīmi. Es mēģināju viņiem to izskaidrot viņu valodā, cik labi vien spēdams, neesmu tomēr pārliecināts, vai viņi saprata. Taču viņi visi ir laimīgi, jo laimīgs viņu padomdevējs. Kad helikopteris atved pastu, viņi visi pulcējas ap mani, lai novērotu, kā atveru vēstules. Visi bija sajūsmināti par sniega viru uz kartītes, tāpat arī ļoti interesējās par parakstiem. Un visi bija pārsteigti, ka man tik daudz draugu. Lai Jums vēlreiz paldies, ka atcerējāties mani šai tālajā

Seržants Jā... Lubava mā... vēlāk noviet... rads Lubav...

Kapteiņa pakāpe un ordenis pēc nāves

KALAMAZŪ PILSĒTA IZVADA PĒDĒJĀ GAITĀ SAVU PIRMO KRITUSO VIETNAMAS KARĀ — KONSTANTĪNU LUBAVU

Mūsu laikrakstā īsumā jau ziņots, ka Vietnamas frontē, ziemeļrietumos no Danangas amerikāņu jūras un gaisa spēku bāzes, 7. februāra rītā varoņa nāvē krities vltn. Konstantīns Lubavs, kas bija piedalīts par ASV armijas karavīriem lietpratēju dienvidvietnamiešu karaspēka daļai, kura kopš pērnā rudens iesaistīta niknās cīņās ar sarkanajiem partizāniem. Pirmā par vltn. K. Lubava varoņnāvi divos sekojošos numuros ziņoja Benton Harboras avīze „The News Palladium", tad „The Kalamazoo Gazette", „Detroit Free Press" un televīzijas raidītāji.

Konstantīns Lubavs 1962. gada pavasarī pabeidza tautsaimniecības fakultāti Rietummičigenas universitātē, ar izcilām sekmēm arī rezerves virsnieku kursus (ROTC). Trīs kara klausības gadus viņš pavadīja Rietumberlinē, kādu laiku ar 39 viru vienību veicot sardzes dienestu Špandavas kara noziedznieku cietumā, vēlāk pildot sevišķus uzdevumus izlūku dienestā. Pērnā vasarā viņš brīvprātīgi pieteicās cīņām Vietnamā, kur nokļuva augusta beigās.

Būdams labs sportists (bija arī latviešu sporta kopas Imanta dalībnieks) un sirsnīgas, sabiedriskas dabas cilvēks, K. Lubavs bija iemantojis daudz draugu kā latviešu, tā arī amerikāņu jauniešu vidū. Tādēļ izcilu ievērību Kalamazū sabiedrībā novembra sākumā izpelnījās 1939. gada 13. jūnijā Dobelē dzimušā latviešu virsleitnanta laikraksta

„The Kalamazoo Gazette" slejās publicētā vēstule, kurā viņš protestēja pret mobilizācijas kartīšu dedzināšanu, pret piekāpšanās un atkāpšanās politiku Vietnamas jautājumā, cita vidū rakstīdams: „Ir jāaizslēdz durvis komūnistu agresijai. Atkāpšanās nav. Tā izraisītu līdzīgu situāciju kādā citā pasaules daļā.— Pirms ierašanās Vietnamā trīs gadus diendienā man bija lemts vērot kādu citu komūnistu agresijas veidu. Tas bija Berlīnē, Vācijā. Viņu taktika ir dažāda, bet mērķis vienmēr tas pats.— Mans uzdevums — būt kaujas laukā kopā ar Dienvidvietnamas republikas karaviņiem. Mēs, trīs amerikāņi un viens austrālietis, esam šiem ļaudīm brīvās pasaules pārstāvji. Mēs neprasām privilēģijas, uzslavas vai pakalpojumus. Mēs piemērojamies viņu uztveram, ierašām, valodai un dzīves veidam. Mums ir kopīgas grūtības, kopīgas bēdas, un tās pašas lodes apdraud kā mūs, tā viņus...

Tās pats laikraksts 13. februāra numurā publicēja interviju ar Plēnvelas vidusskolas skolotāju Džēnu Breneri, kura pastāsta, ka Ziemsvētkos viņas audzēkņi sūtījuši sveicienus karavīriem Vietnamā. „Daudzo atbilžu vidū, kuras saņēmām pēc brīvdienām, īpaši viena palika prātā. To bija rakstījis kāds ļoti apzinīgs un vērīgs jauns cilvēks — vltn. Lubavs. Nedaudzajos vārdos atspoguļojās viņa apbrīnojamā iejūta savos uzdevumos Vietnamā un atgādinājums mums — ticēt visu cilvēku milestībai un brālībai."

Konstantīna Lubava skolotājai Brenerei rakstītās vēstules teksts šāds: „Sirsnīgi pateicos Jums un Jūsu skolēniem par skaisto Ziemsvētku kartīti. Tā darīja manu dienu daudz gaišāku un izraisīja manī svētku sajūtu. Mūsu neapskaužamajos apstākļos to diezgan grūti panākt. Esmu drošs, ka Jūsu skolēnu sveicieni mani mudinās veikt labāk visus uzdevumus. Darbojos par Dienvidvietnamas kareivju padomdevēju. Tā man izdevās pārnest svētku sajūtu arī uz viņiem. Daudzi no viņiem nemaz nezina Ziemsvētku nozīmi. Es mēģināju viņiem to izskaidrot viņu valodā, cik labi vien spēdams, neesmu tomēr pārliecināts, vai viņi saprata. Taču viņi visi ir laimīgi, jo laimīgs viņu padomdevējs. Kad helikopteris atved pastu, viņi visi pulcējas ap mani, lai novēroņu, kā atveru vēstules. Visi bija sajūsmināti par sniega viru uz kartītes, tāpat arī ļoti interesējās par parakstiem. Un visi bija pārsteigti, ka man tik daudz draugu. Lai Jums vēlreiz paldies, ka atcerējāties mani šai tālajā

Konstantīns Lubavs Danangas tuvumā, Vietnamā, 1965. gada 10. novembrī. Martā viņam būtu beidzies „grīvju dienests." Atvaļinājumu viņš bija plānojis pavadīt Austrālijā pie tēvoča.

sonu, bet bēru braucienā saskaitīja ap 300 automašīnu. Kapsētā gājiens ar Rietummičigenas universitātes rezerves virsnieku kursu kadetu nesto zārku vijās caur cilvēku un ziedu aleju, kas bija izveidojusies ceļa abās pusēs.

Kapos maj. M. Mēzura vadībā bija norīkots kadetu salūta vads, taurētāji un virsnieku goda sardze. Pirms šķirsta nolaišanas kapā, goda sardzes dalībnieki noņēma karogu no zārka un pasniedza to krituša brālēnam serž. Jānim Lubavam, kas 10 dienu bija sargājis šķirstu ceļā no Saigonas uz Kalamazū, lai pēc dažām dienām atkal atgrieztos savā vienībā Vietnamā. Serž. J. Lubavs karogu savukārt nodeva Ernai Lubavai, krituša varoņa mātei. Svētbridī Sv. Jāņa baznīcā un kapsētā vadīja prāv. J. Turks un māc. V. Vārsbergs.

Pretēji amerikāņu paražai, kapu aizbēra Kalamazū DV apvienības biedri. Pirms atdošanas zemes klēpim, šķirstu apsedza ar mātes veltītu linu dvieli, bet krituša karavīra cepuri uz tā nolika Latviešu leģiona ltn. Indulis Kāps.

No Kalamazū latviešu biedrības pēdējās ardievas teica J. Grotēns, no Sv. Jāņa draudzes— J. Ķinēns. Dienvidrietummičigenas apspiesto tautu komitejas — P. Austriņš, korporācijas — J. Venners, korporācijas Ventonijas — Fr. Butners, Daugavas vanadžu ansamblja — J. Zuika, Kalamazū jaunatnes kopas — A. Kaugars, Kalpaka bataljona — A. Arājs, DV Detroitas apvienības — A. Elksnis, DV Grand Rapidu apvienības — V. Barkāns, DV Čikagas apvienības — A. Vanags, LKIA — A. Laukvīrs, ASV DV zemes valdes un DV Kalamazū apvienības — A. Minka. Bēri nieku vidū bija Aivara Saleniека vecāki, kuru dēls bija kritis Korejas karā, par varonību izpelnīdamies izcilas godazīmes. Bija atlidojuši arī trīs amerikāņu armijas virsnieki — Konstantīna Lubava dienesta biedri Berlīnes periodā.

Bēru dienas rītā krituša varoņa māte saņēma paziņojumu, ka ar prezidenta Džonsona pavēli Konstantīns Lubavs paaugstināts par kapteini un ka viņam piešķirts The Purple Heart ordenis. Krituša piemiņai pie latviešu ev.-lut. Sv. Jāņa draudzes nodibināts fonds.

A. Zaļinskis

★ 81 gada vecumā nesen Glenkovā, netālu no Ņujorkas, miris Krišjāņa Valdemāra jūrskolas pēdējais direktors — tālākucēju kapteinis Pauls Neimanis. Viņš bijis kapteinis Krievijas flotē, 1918. gadā piedalījās Latvijas atbrīvošanas cīņās Studentu rotā, brīvajā Latvijā darbojās par skolotāju Kr. Valdemāra jūrskolā, vēlāk kļuva tās direktors. Trimdā Flensburgā P. Neimanis vadīja latviešu nodaļu Flensburgas jūrskolā.

Seržants Jānis Lubavs nodod no šķirsta noņemto karogu Vietnamā kritušā kapteiņa Konstantīna Lubava mātei. Uzņēmumā no labās: Latviešu leģiona ltn. Indulis Kāps (ar kritušā cepuri, kuru vēlāk novietoja uz šķirsta un nolaida kapā), māsa Karmena, māte Erna Lubava, brālis Dr. Konrads Lubavs un kapt. K. Lubava līgava Helga Dēvisa, ar kuru viņš bija iepazinies Berlinē.

Foto: A. Purmalis

KANADAS ZIŅAS

HAMILTONA

Šinīs dienās pilsētā norisinājās viena no komūnistu „informācijas" sanāksmēm, kuŗa efektīvi piedalījās arī latvieši, ar labi mērķtēties starpsaucieniem un jautājumiem sagādājot svišanu Kanadas komūnistu partijas vadītājam Timam Bukam (Buck). Ap 200 personu vidū imigrantu pārstāvji, vairums latvieši, atsedza komūnistu melus par ASV lomu Vietnamas karā un amerikāņu cīņas paņēmieniem, divu stundu laikā daudzkārt pārtraucot Baka propagandas miglainos saukļus trāpīgiem paskaidrojumiem, beigās izmantojot arī Hamiltonas komūnistu partijas sekretāra Hantera paziņojumu par 103 dol. kollektes savākšanu norādījumam, ka komūnisti tirgojas, bet komūnisma apkaŗošanas darbs ir milestības darbs, ko demonstranti veic bez atlīdzības.

SADBERIJA

Katram nodaļas biedram jāklūst pretkomūnisma cīnītājam un informātoram, nekavējoties reaģējot uz komūnistisko propagandu laikrakstos, žurnālos, radio un televīzijas raidījumos — šāda doma izkristallizējās DV Sadberijas nodaļas biedru gada sapulcē. Nopietnāka vērība piešķirama kanadiešu sabiedrības iepazīstināšanai ar baltiešu problēmām un prasībām, meklējot un izveidojot sakarus ar žurnālistiem, skolotājiem un citiem inteliģences pārstāvjiem, kas spētu mūsu problēmas saprast un mums palīdzēt sabiedriskās domas veidošanā mūsu interešu virzienā. Jādara arī iespējamais jaunu biedru iesaistīšanai nodaļā. Neviena šī doma nav jauna vai oriģināla, bet ieguvums ir tas, ka tās formulētas kā konkrēti uzdevumi jaunajai valdei. Neapšaubāmi, tie ir cieti riekšti, kuŗu pārkošanai vajadzēs daudz siksta un neatlaidīga darba. Kaut sapulce bija labi apmeklēta, nodaļas valdes sastāvā nenotika lielas pārmaiņas. Sāpīgs zaudējums ir ilggadējā valdes priekšsēža Žaņa Neimaņa atteikšanās no visiem amatiem un oficiālajiem pienākumiem. Par valdes priekšsēdi 1966. gadam ievēlēja līdzšinējo nodaļas kasieri Robertu Dumpi, par viņa vietnieku Imantu Janītēnu. Līdzšinējais priekšsēža vietnieks Jānis Migliņieks uzņēmās kasiera pienākumus, biedrzinis Jānis Bērziņš paliek savā amatā, tāpat sekretārs un informātors Leonīds Grasis. Nodaļas vanadzes daudzajos pienākumos un dāžādajos uzdevumos rīkos un organizēs Valja Meija. Revizijas komisijā ievēlēja Jāni Rozi, Tamāru Neimani un Vitoldu Kārkliņu.

DAŽĀDAS AKTUĀLITĀTES ANGLIJĀ

Lai pārrunātu saimniecisko pasākumu nozīmi DV organizācijas darbā un izstrādātu valdīnijas to vienveidīgai darbībai nākotnē, Bradfordā notika to DV F nodaļu pārstāvju apspriede, pie kuŗām šādi saimnieciski pasākumi (nami un klubi) jau ilgāku vai īsāku laiku pastāv. Apspriedi vadīja DVF saimnieciskās nozares vaditājs G. Rītiņš, cita vidū cildinot arī visus celmlaužus, kuŗiem bijusi drosme un enerģija saimnieciskos pasākumus dibināt, uzņemties zināmu atbildību. Pateicoties šiem entuziastiem, pasākumi arī radušies, izveidojušies un devuši tagad iespēju DV organizācijai plašāk attīstīt darbību materiālā, sociālā un kultūrālā plāksnē.

☆

Lai apspriestu jaunās lutheriešu Sv. Annas un Sv. Agneses baznīcas iesvētīšanu Londonā, latviešu un igauņu prāvesti R. Muižiks un Dr. J. Tauls apspriedušies ar savu draudžu priekšniekiem un Luterāņu pasaules federācijas pārstāvi māc. J. S. Brēmeru. Šajā apspriedē nolemts kopīgo iesvētīšanu izdarīt 23. aprīlī, bet pirmais svinīgais latviešu dievkalpojums paredzēts dienu vēlāk. Baznīcu iesvētīs Londonas bīskaps Dr. R. V. Stopfords.

☆

Londonā rīkotais Ziemsvētku tirdziņš (tā latviešu novietne) devis 132 mārc. atlikumu, kas novēlēts veco ļaužu mītnei. LN PL prezidija priekšsēdis, saņemot šo atlikumu nodošanai pēc piederības, pateicās visiem, kas pielikuši pūles šai cildenajā pasākumā. Ja nebūtu sabiedrības atbalsta, Almēlija nemaz nevarētu pastāvēt.

☆

Bradfordas vīru koris Daugava dir. A. Pommera vadībā cītīgi gatavojas 15 gadu pastāvēšanas svinībām Vasarsvētkos. Koris apņēmies sagatavot svētku koncertu un pilnīgi jaunu programmu. Darbošanos atsācis arī Bradfordas jauktais koris, kas klusējis kopš Hamburgas dziesmu svētkiem. Atjaunotā kora pirmā uzstāšanās paredzēta rudenī baltiešu sarīkojumā, kuŗam iestudēs arī pa dziesmai no katŗa tautu repertuāra. Līdzīgi rīkoties apņēmušies arī igauņu un lietuviešu dziedātāji.

A. P.

SAVIENOTAJĀS VALSTĪS

ŅUJORKA

Ņujorkas latviešu katoļu draudze iekārto jauno namu. Vēl jāsakārto pagraba zāle, veicami arī tīrīšanas darbi. No Frīportas jau pārvestas katoļu apgādāmantas, un namā iekārtojies prāvests N. Trepša. Draudzes padomes locekļu skaitu nolemts palielināt uz 12, arī dāmu komiteju paplašināt. No draudzes padomes izraudzīs nekustamā īpašuma pārraudzīšanas komiteju. Nams atrodas 2789 Schurz Ave., Bronx, N.Y., 10465, tālr. 823-6110.

KALAMAZŪ

Sv. Jāņa ev.-lut. draudzes dāmu komitejas gada sapulce 13. februārī sākās ar prāv. J. Turka vadītu svētbrīdi. Amatpersonu ziņojumi liecināja, ka aizvadīts sekmīgs darba posms. Dāmas svelkušas draudzes locekļus ģimenes svinību un jubileju gadījumos (100), slimību un negadījumu piemeklētos (40), apciemotas arī ģimenes ar jaunpiedzimušajiem (10). Nozīmīgākie sarīkojumi bijuši evaņģelizācijas nedēļa Linkolnas mācītāja H. Jesifera vadībā un garīgs koncerts; notikušas arī 2 gleznu izstādes un 3 priekšlasījumi. Labi apmeklēti tradicionālie Ziedoņa un Pļaujas svētki, arī Ziemsvētku tirdziņš. Saimnieciskā ziņā sarīkojumi bijuši sekmīgi, atlikuma kopsummai sasniedzot ap 4000 dol. No tiem 3600 dol. nodoti dr. valdei kopbaznīcas izmaksu kārtošanai (1500 dol. vairāk nekā pērn!), bet 400 dol. izlietoti ārmisijas darbam, jauno teoloģu stipendijām un pabalstam draudzes locekļiem. Par dāmu komitejas priekšnieci jau trešo gadu ievēlēja O. Broži, par vicepriekšnieci — L. Švernu un I. Osi. Par sekretāri izraudzīja A. Aboliņu, viņas vietnieci — A. Vaseri, par kasieri — Z. Bērziņu, par saimniecības vaditājām — L. Kaškuri un D. Ruli. Altāra sekcijas vadītājas pienākumus veiks E. Jansone, bet aprūpes lietas kārtos A. Saleniece. Revizijas komisijā: M. Ansone, E. Rūtena un Z. Ķestere. Par pārstāvi Kalamazū protestantu baznīcu sieviešu apvienībā ievēlēja Hertu Turku. Sanāksmes dalībnieces pārrunāja arī turpmākās darbības plānus, īpaši pakavējoties pie nākamā lielākā sarīkojuma — garīgā koncerta 3. aprīlī. Tajā piedalīsies dziedātāja A. Vaivode un prof. V. Rušēvics. Pilnsapulci vadīja draudzes prāv. J. Ķinēns, protokolēja A. Aboliņa.

A. Z.

DETROITA

Latviešu apvienības Detroitā gada sapulcē, kuŗu vadīja A. Timdemanis un protokolēja O. Upatnieks, ziņojumu par darbību sniedza priekšsēža vietnieks D. Ruzdžitis (iggadējais LAD priekšsēdis S. Ruzdžitis, sakarā ar pāriešanu darbā par ALAs informācijas biroja direktoru, Detroitu atstāja 15. janvārī). Pag. gadā apvienības darbs bez lokāliem sarīkojumiem, gleznu izstādes, atceres aktiem un citām rosmēm izpaudies. Apspiesto tautu komitejā un Baltiešu komitejā. Pēdējā, pēc referenta domām, gan nav vienmēr pietiekami aktīva. Atceres akti bijuši labāk apmeklēti nekā iepriekšējos gados, toties koncerti vāji. Ierosināja iesniegt ASV valdībai rezolūciju, kas atbalsta tās politiku Vietnamā. Par latviešu skolas darbību ziņoja pārzinis L. Vīksne, ar gandarījumu atzīmējot, ka skolā pašreiz mācās 38 bērni — lielākais skaits, kāds jebkad bijis. Skolotāju darbs gan kļūst arvien grūtāks, jo bērni pamazām amerikānizējas. Četri skolotāji — Leons Vīksne, Olga Abermane, Helene Balode un Valentīne Pavloviča— Kultūras dienās Čikagā apbalvoti ar goda rakstiem par nopelniem jaunatnes audzināšanā. Ziņojumu par skautu darbību, kas tāpat kā latviešu skola un gaidu vienība darbojas LAD paspārnē, sniedza Tērvetes 34. skautu vienības prāvs F. Sīpols, bet pārskatu par Abavas 30. gaidu vienības darbu S. Grauda. Revizijas komisijas ziņojumu nolasīja A. Stepe, īsu pārskatu par saimniecību un budžeta izpildīšanos sniedza kasieris un priekšsēža vietn. V. Cepļēvičs. A. Dravnieka priekšlikumā dienas kārtību papildināja ar ierosinājumu atjaunot koncertu abonementu, kas jau vairākus gadus izbeigts interesentu trūkuma dēļ. Izteicās vairāki runātāji, beigās sapulcei nolemjot mēģināt pasākumu atdzīvināt. Plašākas pārrunas notika jautājumā par LAD nostāju Sv. Pāvila draudzes nekustamā īpašuma iegādes lietā, ko pēdējā paredz izšķirt pēc pirkšanai piedāvātā dievnama apskates, sanākot ārkārtas sapulcē. V. Ceplēvičs ziņoja, ka pēdējā LAD valdes sēdē nolemts pilnsapulcei likt priekšā pieņemt atzinumu, ka LAD šis Sv. Pāvila draudzes nekustamā īpašuma pirkšanas plāns būtu jāatbalsta un LAD brīvie līdzekļi kopējā pasākumā jāiegulda, parakstot līgumu ar Sv. Pāvila draudzi par telpu atvēlēšanu skolas, skautu, gaidu un citām vajadzībām. Sapulce šo priekšlikumu pieņēma. Par LAD priekšsēdi vienbalsīgi ievēlēja D. Rudzīti, bet valdē — E. Bangi, V. Bišu, V. Ceplēviču, V. Erdmani, Dz. Vītiņu un O. Upatnieku. Revizijas komisijā iezīmēja A. Stepi, P. Zelmeni un F. Lūkinu.

P. Z.

GRAND RAPIDI

Arī latviešos ieviesies parādums pirms došanās laulībā rīkot t.s. pūra balles, kad organizē „partiju," apdāvina līgavu u. t. t. Tāda notika arī Rasmai Pakalnei viņas vecāku mājās 18. februārī, laulības paredzētas 15. aprīlī. Jaunie dzīves kopgaitnieki sākuši iekārtot savu ģimenes ligzdu jauniepirktā mājā.

Grand Rapidu latviešu biedrības gada sapulci 13. februārī atklāja pr-ks A. Meiers, vadīja J. Sproģis, protokolēja H. Ritums. Biedrības pr-ks A. Meiers informēja, ka ALAs kultūras biroja atzinis Grand Rapidu latviešu biedrības darbību par godināmu un piešķīris goda rakstu. Viņš pastāstīja arī par paveikto nama tālākajā veidošanā un par 15 gadu atceres svētku rīkošanu 30. aprīlī. Pateicoties biedrības dāmām, nama vajadzībām iegūtas vērtības par vairāk nekā 1000 dol., dāmas vispār „mazāk runā, bet vairāk dara." No kasiera V. Valta ziņojuma izrietēja, ka pārskata gadā ieņemti 12.053,88 dol. (kopā ar iepr. gada atlikumu), izdoti 9.752,88 dol., atlikums uz 1. janvāri bijis 3.300,46 dol., ieskaitot atvēsināšanas ierīces fonda naudu. Biedrzina Ed. Bērziņa pārskats rādīja, ka pašreiz 257 biedri un 51 biedrs veicinātājs. Sabiedriski-kultūrālās nozares vadītājs K. Tālbergs raksturoja sarīkojumu dažādību un daudzumu aizvaditajā posmā. Notikuši 63 dažāda rakstura sarīkojumi, lielākā daļa Latviešu biedrības izkārtojumā. Atsaucība teātŗa izrādēm, gleznu izstādēm un rakstnieku cēlieniem bijusi laba, bet vāji apmeklēti koncerti. Par jaunatnes pulciņa Pērse darbību ziņoja V. Puriņš, par dāmu komiteju O. Rozina un M. Rozina, teātŗa kopu N. Šūbiņš, sporta kopu J. Riekstiņš, skolotāju kopu J. Brūns un par nama pārzināšanu P. Rituma. Sekojošajās debatēs O. Leimanis ieteica uzturēt „augstu sarīkojumu standartu," jo no citiem dzirdējis, ka, sagaidot jauno gadu, telpas bijušas „pilnas dūmiem un notikusi atklāta skūpstīšanās." N. Šūbiņš ieteica rīkot vērtīgus koncertus, tad apmeklētāju netrūks, šai sakarā nosaucot vārdā kādu šķietami augstas klases mākslinieci, kas koncerta estrādi pirms vairākiem gadiem jau atstājusi; tāpat ieteica neorganizēt tādus sarīkojumus, kas rada zaudējumus(jo būtībā biedrība nevar būt labdarības iestāde. Viņam oponēja K. Tālbergs, norādot, ka mums jābūt lepniem uz saviem māksliniekiem un jāatbalsta tie, kuŗi veidojas un aug. „Latviešu biedrībai jākalpo kultūras celšanai, un vērtības, kas šai darbā tiek ieliktas, nav izmaināmas sīknaudā," ar uzsvaru teica K. Tālbergs. Pēc revizijas komisijas ziņojuma (V. Zirnītis) sapulce izteica pateicību pārvaldes organiem un visiem iestādījumiem. Debatēs vēl piedalījās J. Miezis, T. Zeltiņš, A. Meiers, H. Ritums, J. Sproģis u. c. Biedrības amatpersonu vēlēšanās priekšnieka amatu jau 10. gadu uzticēja A. Meieram, arī valdē ievēlēja visus līdzšinējos — J. Andersonu, V. Valtu, P. Puriņu, Ed. Bērziņu, P. Rītumu, K. Tālbergu, P. Kalniņu un J. Brūnu. Revizijas komisijā: J. Miezis, J. Jansons, V. Zirnītis (līdzšinējie); dāmu komitejā — M. Kuške, B. Valta, A. Lībante, E. Brūna, A. Rituma, V. Lauce, Z. Meiere, O. Rozina, M. Rozina, H. Jansone, L. Grīnberga, M. Bārdiņa un M. Millere (visas līdzšinējās).

V. Z.

O ZIŅAS

ari sanāksme Latviešu nama akcionāriem, kas savas balstiesības nodevuši Sv. Andreja draudzei. Līdzšinējais draudzes pārstāvis . Korbs no pienākumiem atlūdzies, kādēļ sanāksmei viņa vietā jāizvēl jauns pārstāvis.

LNAK padomes sēsija 26. februārī notiks Sv. Jāņa baznīcas telpās, 200 Balmoral ielā, plkst. 0 no rīta, bet 27. februārī Latviešu namā, 491 College ielā.

SUSENMARIJA

Pērnā rudenī nodibinātai Sūsenmarijas DV nodaļai 5. februārī ievēlēta pirmā valde: priekšēdis A. Lidums, sekretārs E. Krūmiņš un kasieris P. Daniels. Vanadžu pārstāve — V. Liduma. Revīzijas komisijā izraudzīti F. Krūmiņš, J. Celmiņš un M. Irbīte. Nodaļā jau 18 biedru, to vidū 3 vanadzes. Pašreiz jaunā valde veic priekšdarbus Kalpaka un Latviešu leģiona atceres sarīkojumam. Nodaļas adrese: A. Lidums, 93 Moluch St., Sault Ste. Marie, Ont.

EDMONTONA

DV nodaļas biedru sapulcē pārrunāti jautājumi, kuŗi līdzšinējos valdes un revīzijas komisijas locekļus aicina likt amatos arī šai darbības gadā. Reizē ar to valde turpina darbu šādā sastāvā: priekšsēdis J. Strauts, kasieris B. Sauša un sekretāre M. Snepste. Vanadžu pārstāvē ir Z. Stepermane, bet revīzijas komisijā darbojas J. Jumite (pr-dis) un E. Zvejnieks.

E ATSKATĀS UZ

EM

20. FEBRUARĪ TORONTO

atskatās Austrumu ev.-lut. draudzes locekļi, kuŗiem lemts jau atsevišķā sapulcē. Pēdējos piecos gados draudzes locekļu skaits pieaudzis par 73 dalībniekiem — draudzes locekļu vidū 3 vanadzes. Pašreiz jaunā sanāksmē, kad draudzē bijis 0 bērni. Kopš dibināšanas draudzē kristīti, no kuŗiem 548 ir iesvētīti, 0 piederīgie.

Šīs draudzes saņēmusi Misiŗi sinodes kopbaznīcai 987,50 dol. Bez tam Pēdējos piecos gados draudzes izdevusi labdarībai, Misiŗi sinodes kopbaznīcai 4114,15 dol. Vispārējam latviešu labdarības fondam 10 gadu laikā ziedojusi 1.331.468,00 dol.

Pēdējos piecos gados draudzes izdevusi labdarībai, Misiŗi sinodes kopbaznīcai 4114,15 dol. Vispārējam latviešu labdarības fondam 10 gadu laikā ziedojusi 1.331.468,00 dol. Bez tam draudzes locekļi pašu labdarībai, kā arī citām nacionāli pasākumiem ziedojuši 2.000 dol.

nas skola, kuŗu vada A. Grī-, bet par skolotājiem darbo- A. Rostoka, R. Dreifelde un . A. Briedis. Pēdējais vada atsevišķu jauniešu grupu, kusagatavo iesvētes mācībai un piedalās jaunieši 13—16 gavecumā. Svētdienas skolu uzdraudzes dāmu komiteja ar em līdzekļiem.

evizijas komisijas ziņojumā, sapulcē nolasīja V. Bērkonstatēts, ka draudzes paes un visu nozaŗu darbs bisrosīgs un kases norēķini atlabā kārtībā, kādēļ visiem iniekiem izsakāma pateicība. pārvēlamiem 6 padomes loiem ievēlēja līdzšinējos A. liņu, V. Bušu, V. Dreifeldu O. Dzērviti, bet no jauna A. iņu un M. Tožu.

strumu draudzes pārstāvis iešu nama akcionāru sanāk- palīdz līdzšinējais O. Dzēr-

udzes priekšnieks E. Ziplāns a arī par Ontario provinces bai iesniegto inkorporācijas mu, kuŗa labvēlīgs atrisinā- sagaidāms tuvākā nākotnē. šinējā draudzes ērģelniece a Grigale pēc laulībām ar Rundānu pārcēlusies uz dzīahamas salās, kādēj par pegu draudzes ērģelnieku sāsivmākslinieks Viktors Kvie-

R. N.

TORONTO
LATVIEŠU
REDITSABIEDRĪBA

LATVIAN (TORONTO)
REDIT UNION LIMITED

visas parastās banku opeas. Izsniedz aizdevumus un ā 4% gadā par noguldījumu un 3½% par depozitiem, tas māju hipotēkas. Birojs s 6 dienas nedēļā

College St., Toronto 4,
LATVIEŠU NAMĀ,
tel. 924 - 2775.

o pirmd. līdz piektd. no st. 12—8 vak., sest. no 9—1

Kreditsabiedrības aktīvu 965. g. 31. decembrī bija $1.331.468.00

TOWN & COUNTRY
REAL ESTATE LTD.
V PALMA PĀRSTĀVIS
377 Glengarry Ave., Toronto 12, tel. 782-7246

NEMAKSĀJIET VELTI ĪRI. IZMANTOJIET MŪSU IZDEVĪGO KREDITĒŠANOS UN MAZĀS IEMAKSAS. IEPRIECIET PASI SAVUS ĪPAŠUMUS!

Danforth — Broadview: 8 istabu dubultķieģeļu māja, 2 virtuves, moderna eļļas apkure, garāža. Kopīgā cena $17.900.

Dufferin — Dupont: Atsevišķa 10 istabu dubultķieģeļu māja, 2 virtuves, 2 vannas istabas, garāža. Iemaksa $3.900. Atlikums uz izdevīgām obligācijām.

Greenwood — Samon: Pārtikas preču veikals ar labu nedēļas apgrozījumu. Kopīgā cena $4.500.

UZTICAMIEM MĀJU PIRCĒJIEM PALĪDZAM IZTRŪKSTO SO VAI VISU NAUDU IEMAKSAI SAGĀDĀT BEZ GALVINIEKIEM UZ 6 GADIEM UZ VISIZDEVĪGĀKIEM NOTEIKUMIEM. ZVANIET MUMS NESAISTOŠAI INFORMĀCIJAI. MĀJAS LIELĀ IZVĒLE VISĀ PILSĒTĀ.

†

Mūžībā aizsaukta mūsu mīļā

Lidija Lūsis

dzimusi 1904. g. 9. decembrī Maskavā,
mirusi 1966. g. 17. februārī Londonā, Kanadā.

No šīs mūžības
Pār mūsu dzīves tekām
Arvien vēl tava
Mīlestība plauka.

Pēc viņas sēro
MĀTE ALEKSANDRA UN EPNERU ĢIMENE.

VECTĒVA ZINTIS

Par naudas nopelnīšanu un izdošanu

Nauda jāprot ne tikai nopelnīt, bet jāmāk arī izdot. Kam būs tikai viena no šīm prasmēm, tam, bieži vien, nauda kļūs ne vien par kungu un pavēlnieku, bet arī par pazudinātāju.

Par divkājainiem radījumiem

Ir pieņemts divkājainos radījumus saukt par cilvēkiem un sagaidīt no viņiem cilvēcību. Bet vai nav tē, ka daudzi no viņiem nemaz neapzinās, kas ir cilvēcība?

Par koku un cilvēkiem

Koks cenšas ieaugt zemē ar saknēm, bet ar zariem un lapām tiecas pretim saulei un zvaigznēm — pretim debesīm. Koks zina, ka ar zemi vien nav iespējams sasniegt skaistu pilnvērtīgu augšanu, bet miljoni un miljoni cilvēku to nezina. Kāda viņu pašu izgudrota ideoloģija tiem aptumšojusi prātu.

Edvarts Tūters

Bijušais latviešu strēlnieks
ANTONS BĒRZIŅŠ
aizsaukts mūžībā 1966. g. 22. februārī Toronto.

Nepūš tev dzimtenes vēji,
Svešzemes smiltīm tu klāts.
Dusi nu, varoni, dusi,
Sirdis mums paglabāts.

Viņu piemiņā paturēs
LATVIEŠU STRĒLNIEKU
VETERĀNU BIEDRĪBA
KANADĀ.

Politiskās piezīmes

Austrālija, viena no četriem ASV sabiedrotajiem Vietnamā, nolēmusi palielināt tur stacionēto karaspēku skaitu. Austrālijas jaunais ministru prezidents Holts ASV viceprezidentam Hamfrijam Kanberā paskaidrojis, ka austrāliešu karaspēku skaits Vietnamā palielināts, bet noteiktus skaitļus neminēja. Austrālijai Dienvidvietnamā pašreiz atrodas ap 1500 karavīru. Bez tiem blakus amerikāņiem un dienvidvietnamiešiem pret komūnistiem cīnās daži simti jaunzēlandiešu un 20.000 dienvidkorejiešu.

Kanbera bija līdz šim pirmais Hamfrija gaŗā ceļojuma apstāšanās punkts, kuŗā viņu sagaidīja ar pretamerikāniskām demonstrācijām.

☆

Cerībā panākt lielāku vairākumu parlamentā, Anglijas strādnieku valdības min. prez. Vilsons sācis nopietni domāt par jaunām vispārējām vēlēšanām. Savas partijas deputātiem Vilsons ieteicis palielināt personīgo aktīvitāti vēlēšanu iecirkņos, jo tas var atmaksāties 31. martā, kas ir pagaidu (bet, varbūt, galīgais) datums vispārējām vēlēšanām. Sagaida, ka oficiālo vēlēšanu datumu paziņos šīs nedēļas beigās vai nākamās sākumā.

Vilsons 20. februārī izlidoja uz Maskavu, kur viņam paredzēta 4 dienu konference ar ministru prezidentu Kosiginu. Ja Vilsons cerējis no Maskavas pārvest panākumus, kas palīdzētu viņa partijai iegūt vēlētāju uzticību, viņam nāksies stipri vilties, — domā angļu politiskie lietpratēji, kas nesagaida nekādus nopietnus lēmumus Maskavā. Bez tam Vilsona vārds atrodams Kosigina melnajā grāmatā: padomju prese nepārtraukti kritizē Anglijas ministru prezidenta nostāju Vietnamas kaŗa jautājumā.

Vilsona strādnieku partija pašreiz valda ar 4 balsu vairākumu apakšnamā. Strādnieku partijai ir 315 deputātu, konservātiviem 302, liberāļiem 9; viena vieta apakšnamā pašreiz brīva.

Izdaru visāda veida APMETUMU DARBUS
iekšpusē un ārpusē.
Lietu grīdu plates (tīles).
Darbs garantēts.
BRUNO LIELBĀRDIS
769-8286, Toronto.

ATKAL DABŪJAMA LP—skaņu plate
Latviešu tautas dziesmas un dejas
iedziedājis A. Kivlenieks
paša kokles pavadījumā.
Cena $5.— + 3% PST
DV Grāmatnīcā, 491 College St., Toronto 4, Ont.

GLEZNU SALONS
SAGITARIUS
Latviešu, kanadiešu un vācu mākslinieki.
Apskate ik dienas no plkst. 2—9 vakarā ar iepriekšēju pieteikšanos. Tālr. 488—7214, Toronto.

BILŽU un DOKUMENTU IELOGOŠANA
Mēs ielogojam visu katrā lielumā. 700 dažādi logātu paraugi.
THE PICTURE FRAME SHOP
117 Danforth Avenue, Toronto, Ont., tālr. 461—4543.

ALFREDS STIKUTS
REALTOR
2889 Dufferin Street
tel. 789—1585, Toronto 19

Pārdodamas
KLAVIERES
valrieksta — ļoti laba skaņa, laba izstrādājuma.
SUNITIS,
brūns, tirasiņu āpšu sugas, ar papīriem, 12 mēn. vecs.
EĻĻAS GLEZNA
„Jauna sieviete" 3x2 pēdas.
Lūdz zvanīt 533—0758, Toronto

NAUDU uz U.S.S.R.
Jūs esat nodrošināti tikai ar licenzētu firmu GRAMERCY, kuŗa sniedz jums pakalpojumus un garantiju. PILNĪGA GARANTIJA: visi naudas pārvedumi pilnīgi garantēti un nodrošināti. LICENZĒTS: no The Department Banking and Insurance. NODROŠINĀTS: Ar $20,000.00. TIEŠAIS PARSTĀVIS: Bank for Foreign Trade in Moscow. ĀTRĀKA PIEGĀDE: Izmaksa tiek izdarīta divu nedēļu laikā, PILNA IZMAKSA: Bez atvilkumiem. GRAMERCY katru reizi piesūta U.S.S.R. kvītis ar saņēmēja parakstu. Pēc kursa 9 rubļi par US $10.-, nodevas: līdz $30.00 — $2.75, virs $30.00 10% GRAMERCY SHIPPING Inc. 744 Broad St. Newark, N.J.

Rakstiet angliski vai latviski un pieprasiet cenrādi pārtikas, tekstīliju un dāvanu saņiem. Labākā rietumu pārtika.

Gr. 306 — Wholesome $21.50
18 m. kviešu miltu, 6,75 m. rīsu, 4,5 m. cukura.

Gr. 304 — Family Cheer $23.00
15,75 m. kviešu miltu, 9 m. cukura, 2,25 m. jauktu sugu, 2,25 m. rozīnu.

GRAMERCY
118 E. 28th. St., New York, 10016, dib. 1945.

Vai jūs varat izrunāt šo jauno vārdu?

Pamēģiniet!

OMSIP

Šis būs vissvarīgākais jaunais vārds, ar ko jūs iepazīsities šinī gadā. Tas ir ONTARIO MEDICAL SERVICES INSURANCE PLAN (Ontario medicīniskās palīdzības apdrošināšanas plāns), kuŗš maksās jūsu ārsta lēses. Jā, jums un jūsu ģimenes locekļiem.

Nav svarīgi cik maz naudas jums ir, cik veselīgs vai cik slims esat, vai arī cik vecs jūs būtu. Pat nav svarīgi, vai esat Kanadas pavalstnieks, jūs varat vēl būt Latvijas pavalstnieks, bet jūsu ārsta lēses tomēr samaksās OMSIP. Ikkatrs, kuŗam nav medicīniskās apdrošināšanas, var iestāties. Prēmiju maksājumu atvieglinājumi vieniniekiem un ģimenēm ar zemiem gada ienākumiem.

Pievienojieties OMSIP pirms 1. maija, lai lēses varētu segt ar 1966. g. 1. jūliju. Pilnīga informācija un iestāšanās veidlapas bez atlīdzības dabūjamas katrā bankā.

OMSIP
ONTARIO MEDICAL SERVICES INSURANCE PLAN

Sarīkojumu kalendārs

TORONTO

26. februārī — Daugavas Vanagu karnevāls Latviešu namā.
5. martā — plkst. 8.30 čellista Ingus Nāruna koncerts Latviešu nama zālē. Pie klavierēm Anatolijs Bērzkalns. Koncertapvienības sarīkojums.
11. martā — plkst. 8 vakarā plkv. O. Kalpaka bataljona atceres balle Club Kingsway telpās, 100 The Queensway. Ieeja pret ielūgumiem. Rīko Toronto korporāciju kopa.
12. martā — pl. 8 vak. plkv. O. Kalpaka atceres vakars Latviešu namā.
13. martā — pl. 5 p.p. garīgs koncerts Sv. Jāņa baznīcā, 200 Balmoral Ave.
19. martā — pl. 6.30 Latviešu kaŗa invalīdu apvienības karoga iesvētīšana Latviešu namā.
20. martā — pl. 4 p.p. Latviešu namā Literāri - mūzikāla pēcpusdiena. Jaunsudrabiņa balvas pasniegšana Margaritai Kovaļevskai. Jaunās Gaitas un Preses biedrības sarīkojums.
25. martā — pl. 8 vak. Latviešu namā viesa no Zviedrijas, PEN kluba pr-ka plkv. A. Plensnera referāts. Rīko DV Toronto nodaļa.
31. martā, pl. 8 Latviešu namā Reliģiski - ētisku pārdomu vakars: „Kas bija un ir Jēzus Kristus?" Māc. R. Ekšteins.
3. aprīlī — 19. Tērvetes skautu vienības gadasvētki Latviešu namā.

Vilmu FUCHS,
dzim. DRAVNIEKS
no Rīgas, Vagnera ielas, pēdējā zināmā adrese:
TORFWERK WARDBÖHMEN u. SOLTAU (HAN.) DEUTSCHLAND,
meklē māsa Margote PLANS
1 Heath Crescent, BRADLEY nr. KEIGHLEY, YORKS., England.

Estd. 1814
Turner & Porter
APBEDĪŠANAS BIROJS
Roncesvalles Chapel
436 Roncesvalles Ave
LE 3-7954
Yorke Chapel
2357 Bloor St. W
RO 7-3153
Parkošana abās bēru mājās

16. aprīlī — pl. 8 vak. Sv. Andreja latv. ev.-lut. draudzes koŗa 14. gadskārtējais koncerts Sv. Andreja baznīcā.
16. aprīlī — pl. 7.30 vak. DV futbolistu balle Latviešu namā, 491 College Street.
23. aprīlī — pl. 8 vak. Parkdale Collegiate vīru ansambļa „Kalvis" gadskārtējais koncerts.
28. aprīlī, pl. 8 Latviešu namā Reliģiski - ētisku pārdomu vakars: „Mīlestība, naids, bailes, dusmas un citas emocijas." Māc. R. Ekšteins.
30. aprīlī — gadskārtējais vīru koŗa Viestura koncerts ar balli Latviešu namā.
1. maijā — pl. 3 p. p. Igaunu namā Ģimenes dienas sarīkojums. TLB sestdienas skola.
7. maijā — plkst. 7.30 Klīvlendas latviešu koŗa koncerts Parkdale Collegiate zālē. Diriģents J. Ūdris. Koncertapvienības sarīkojums.
26. maijā, pl. 8, Latviešu namā Reliģiski - ētisku pārdomu vakars: „Dumpīgā pasaule un Dievs". Māc. R. Ekšteins.
28. maijā — plkst. 7 Sv. Andreja baznīcas telpās Toronto latviešu tautas augstskolas ģimnazijas 10. izlaiduma akts.
4. jūnijā — pl. 10 no rīta Latviešu namā TLB sestdienas skolas izlaiduma akts.

HAMILTONA

5. martā — pl. 7 vakarā HLB dāmu komiteja rīko literāru vakaru Latviešu namā, 16 Queen St. N. Par Zentu Mauriņu runās L. Cauka.
12. martā — pl. 7.30 Karnevāls Pigbridžā jaunajā Terminal Tower celtnē. DV sarīkojums.
26. martā — pl. 7 pulkv. A. Plensnera referāts HLB namā, 16 Queen St. N. Pēc referāta groziņu vakars. DV sarīkojums.
17. aprīlī — Hamiltonas Daugavas vanadžu pavasaŗa sarīkojums Rainbow zālē Ilgas Breikšas vadībā.

NIAGARĀ

5. martā — plkst. 7 vak. angļikāņu baznīcas zālē, 580 Portage Rd., Saulkrastu gaidu 10. un Jelgavas skautu 14. gadasvētki.
16. un 17. jūlijā — Jaunatnes un draudzības dienas.

KANADAS BAZNĪCAS

Lūdzu klausaities latviešu pulstundu „Brīdis ar Dievu" savā 10. gada gājumā — katru svētdienu no pl. 10.30 — pl. 11 rītā. Vilnis 1350 — Ošavas raidītājs. Tālrunis 261 — 4218 A. Lakšmanis, 106 Dorset Rd., Scarborough.

Laikrakstam LATVIJA AMERIKĀ
491 College Street, Toronto 4, Ont.
Lūdzu izsūtiet man laikrakstu LATVIJA AMERIKA
līdz ..... uz ..... mēnešiem uz šādu adresi:
Adrese: .....
Mr., Mrs., Miss .....
Pievienoju Money Orderi, čeku vai skaidrā naudā $ .....
.....abonementa uzsākšanai / pagarināšanai (Nevajadzīgo svītrot)
Paraksts .....
Abonēšanas maksa: $ 1.50 par 1 mēn., $ 4.50 par 3 mēn., $8.50 par 6 mēn., $ 16,00 par gadu.

Pavasaŗa jaunās
LATVJU GRĀMATA
Lielajai mākslas izdevumu serijai pie
2 jaunas vērtīgas grāmatas:
Longa rom. 3 daļās — DAFNIS UN CHLOJA, K
grafikas un kokgrebumi .....
P. Klāna nov. — PUSNAKTS VIESI. Geistauta il
jaunā izdevumā
R. Blaumaņa RAKSTU 7. sējums .....
LATVIEŠU TAUTAS TEIKU UN PASAKU 6. sēj
J. Zeiboļta RAKSTU 4. sēj. rom. — CAURIE ZIE
Eglītes un Kleinas sak. KLAVIERU SKAŅDARBI
CĒJIEM, vingrinājumi, tautas dz., etides
skaņdarbi .....
Lielākais tāda rakstura mūzikas izdevums tr
tālāk —
LATVIJA 50 GADOS — LATVIA IN 50
lielākais izdevums par Latviju, kāds jebkad
otrā lielā grāmata par Bēthovenu
Fr. Bārdas dzeju lielizdevums.
J. Jaunsudrabiņa pedējā grāmata
Tuvāku informāciju skatiet mūsu jaunajā cen
radīsit vēl daudz citu lietu, kuŗu nav nevien
Pasūtinājumiem apgādā pilna atlaid
LATVJU GRĀMATĀ, P. O. Box 332, Wave

Lotus
FLORIST • GIFT SHOP • 802 BATHURST STREET • TORONTO • PHONE 583-3881
792 B
(pie
L
O PUKES O LATVIEŠU GRĀMATAS O SKAŅ
DZINTARS O KRISTALLS O PORCELĀNS O
KANADAS UN ASV LATVIEŠU DAIĻAMAT
IZSTRĀDĀJUMI
Ināra un A
Vienalga, kur dzīvojat —
Sidnejā, Stokholmā vai Sanfrancisko —
rakstiet, telegrafējiet, telefonējiet un
jūsu pasūtinājumus izpildīsim nekavējoties.

AUSTRA ŠMI
DĀMU FRIZIERSALONS
737 Bloor St., W., pie Grace, Toronto.

KALUPE
LATVISKAS ROTA
DIMANTI - PULKS
Zeltkales
Aldonas KIVLEN
VEIKALĀ UN DARBNĪCĀ 964½ Bloor St. W
Ont., tālr. 539—2837 Tau

JAUNĀKĀS GRĀMA
I. Gubiņa — Gandrīz karaliene, rom. .....
A. Dziļums — Aklā ezera veļņs, rom. .....
P. Karelis — Barbarossa .....
Aspazija — Drāma .....
Aspazija — Lirika .....
Aspazija — Proza .....
ĀBECE — lasāmgrāmata I klasei .....
Latvju dziesmas ar notīm .....
Mazais katechisms .....
Anšl. Eglītis — Pēdējais raidījums, rom. .....
Anšl. Eglītis — Sveiciens Ofijai Ozo .....
Z. Maurina — Trimdas traģika .....
I. Grebzde — Māsas, rom. .....
Rembrants — Dzīve un darbi .....
J. Konters — Vīri un sievas, puiši un meitas, p
miklas un sakāmvārdi .....
Ģen. O. Dankers — Lai vēsture spriež tiesu,
A. Šilde — Bez tiesībām un brīvības .....
A. Bērziņš — Unpunished Crime .....
Dz. Zeberiņa — Cepumi — kā nekad! .....
H. Bells — Biljards pusdesmitos, rom. .....
G. Janovskis — Bez ceļa, impresijas .....
B. Grunde — Saules un sala grāmata, pasakas
M. Kovaļevskas illustrācijām .....
T. Krūka — Silaines mežs runā, pasakas ar
A. Robežgruntnieces illustrācijām .....
E. Ķezbere — Koncerts, dzejoļi .....
B. Senkēviča — Zeme un jūs, dzeja .....
J. Kārkliņš — Pūcesspiegelis II d. .....
J. Rainis — Jāzeps un viņa brāļi, angļu v. .....
M. Ausala — Patiesības vīns, dzej. .....
N. Kalniņš — Laipu licēji, rom. .....
Latvijas universitāte .....
S. Lazdiņa — Uz mājām, rom. .....
A. Apse — Klosterkalns, stāsti .....
E. Lēmane — Suņa roze, stāsti .....
J. Dīkmanis — 60 sporta gadi, atmiņas .....
E. Dunsdorfs — Saktu stāsti, vēst. .....
J. Norvilis — Garīgu koŗa dziesmu krājums .....
Elv. Leja — Tuksneša augs, dzejoļi .....
A. Zīlīte — Mīklas un pasakas .....
Prof. Dr. P. Jurēvics — Idejas un īstenība, esej
Latvju raksti I d. .....
Latvju raksti II d. .....
4. Latviešu Dz. Svētku Kanadā — albums .....
A. Priedītis — Ķiniešu lirika .....
V. Hermane — Ēnu robežās, stāsti .....
J. Vanags — Skumju mētelis, dzeja .....
J. Simsons — Vorkutas gūstekņa stāsts .....
Vincs Ramons — Putekļi sarkanā rietā, romā
K. Ķezbers — Dr. Applebija kalpi, stāsti un nov
Latviešu tautas teikas un pasakas IV sēj. .....
Latviešu tautas teikas un pasakas V sēj. .....
K. Ieviņš — Saules dārzā, rom. .....
dabūjamas DV grāmatnīcā
491 College Street, Toronto 4,

SAVUS IPAŠUMUS!

ārtikas preču veikals ar la-
Kopīgā cena $4.500.

IEM UZ 6 GADIEM UZ
VELĒ VISĀ PILSĒTĀ.

ieks
ĒRZIŅŠ
uārī Toronto.
ēs.
STRĒLNIEKU
BIEDRĪBA

kalendārs

aprīlī — pl. 8 vak. Sv. Andro-
a latv. ev.-lut. draudzes koŗa
4. gadskārtējais koncerts Sv.
Andreja baznīcā.
aprīlī — pl. 7.30 vak. DV fut-
bolistu balle Latviešu namā,
491 College Street.
aprīlī — pl. 8 vak. Parkdale
Collegiate vīru ansambļa „Kal-
is" gadskārtējais koncerts.
aprīlī, pl. 8 Latviešu namā Re-
iģiski-ētisku pārdomu vakars: „Mīlestība, naids, bailes,
ausmas un citas emocijas."
Māc. R. Ekšteins.
aprīlī — gadskārtējais vīru
koŗa Viesturs koncerts ar bal-
i Latviešu namā.
maijā — pl. 3 p. p. Igaunu na-
mā Ģimenes dienas sarīkojums.
TLB sestdienas skola.
maijā — plkst. 7.30 Klīvlendas
atviešu koŗa koncerts Parkda-
e Collegiate zālē. Diriģents J.
Ādris. Koncertapvienības sarī-
kojums.
maijā, pl. 8, Latviešu namā Re-
iģiski-ētisku pārdomu vakars:
„Dumpīgā pasaule un Dievs".
Māc. R. Ekšteins.
maijā — plkst. 7 Sv. Andreja
aznīcas telpās Toronto latvie-
u tautas augstskolas ģimnazi-
as 10. izlaiduma akts.
ūnijā — pl. 10 no rīta Latviešu
amā TLB sestdienas skolas iz-
aiduma akts.

HAMILTONĀ

martā — pl. 7 vakarā HLB
āmu komiteja rīko literāru va-
aru Latviešu namā, 16 Queen
t. N. Par Zentu Mauriņu runās
. Cauka.
martā — pl. 7.30 Karnevāls
igbridžā jaunajā Terminal
ower celtnē. DV sarīkojums.
martā — pl. 7 pulkv. A. Plen-
nera referāts HLB namā, 16
ueen St. N. Pēc referāta gro-
iņu vakars. DV sarīkojums.
aprīlī — Hamiltonas Dauga-
as vanadžu pavasaŗa sarīko-
ums Rainbow zālē Ilgas Breik-
as vadībā.

NIAGARĀ

artā — plkst. 7 vak. anglikā-
i baznīcas zālē, 580 Portage
d., Saulkrastu gaidu 10. un
elgavas skautu 14. gadasvētki.
un 17. jūlijā — Jaunatnes un
audzības dienas.

ANADAS BAZNĪCAS

idzu klausaities latviešu pus-
ndu „Brīdis ar Dievu" sa-
10. gada gājumā — katru
ētdienu no pl. 10.30 — pl. 11
ā. Vilnis 1350 — Ošavas rai-
ājs. Tālrunis 261 — 4218 A.
kšmanis, 106 Dorset Rd.,
arborough.

JA AMERIKĀ

Toronto 4, Ont.

LATVIJA AMERIKĀ

mēnešiem uz šādu adresi:

.....

.....

kaidrā naudā $ .....

uzsākšanai / pagarināšanai
svītrot)

.....

mēn., $ $4.50 par 3 mēn., $8.50

Pavasaŗa jaunās
LATVJU GRĀMATAS

Lielajai mākslas izdevumu serijai pievienojas 2 jaunas vērtīgas grāmatas:

Longa rom. 3 daļās — **DAFNIS UN CHLOJA**, Krastiņa grafikas un kokgrebumi $5.25
P. Klāna nov. — **PUSNAKTS VIESI**, Geistauta ill. $6.80

jaunā izdevumā —

R. Blaumaņa **RAKSTU** 7. sējums $3.90
LATVIEŠU TAUTAS TEIKU UN PASAKU 6. sējums $7.80
J. Zeibolta **RAKSTU** 4. sēj. rom. — **CAURIE ZIEDI** $3.90
Eglītes un Kleinas sak. **KLAVIERU SKAŅDARBI IESA-CĒJIEM**, vingrinājumi, tautas dz., etīdes un citi skaņdarbi $6.80
Lielākais tāda rakstura mūzikas izdevums trimdā.

tālāk —

LATVIJA 50 GADOS — LATVIA IN 50 YEARS
lielākais izdevums par Latviju, kāds jebkad sagatavots.

otrā lielā grāmata par Bēthovenu
Fr. Bārdas dzeju lielizdevums
J. Jaunsudrabiņa pēdējā grāmata

Tuvāku informāciju skatiet mūsu jaunajā cenrādī. Tanī atradīsit vēl daudz citu lietu, kuŗu nav nevienā grāmatnīcā.

Pasūtinājumiem apgādā pilna atlaide.
LATVJU GRĀMATA, P. O. Box 332, Waverly, Iowa

Lotus
FLORIST • GIFT SHOP • 802 BATHURST STREET • TORONTO • PHONE 583-3884

792 BATHURST ST.
(pie Bloor St.)
LE 3-3884

PUĶES ○ LATVIEŠU GRĀMATAS ○ SKAŅU PLATES ○ DZINTARS ○ KRISTALLS ○ PORCELĀNS ○ KERAMIKA KANADAS UN ASV LATVIEŠU DAILAMATNIEKU IZSTRĀDĀJUMI

Ināra un Arvīds Tīrums.

Vienalga, kur dzīvojat — Sidnejā, Stokholmā vai Sanfrancisko — rakstiet, telegrafējiet, telefonējiet un jūsu pasūtinājumus izpildīsim nekavējoties.

AUSTRA ŠMITS
DĀMU FRIZIERSALONS
737 Bloor St., W., pie Grace, Toronto. LE 5-6792

VALDIS
LATVISKAS ROTAS
DIMANTI - PULKSTEŅI
Zeltkales
Aldonas KIVLENIEKS
VEIKALĀ UN DARBNĪCĀ 964½ Bloor St. W., Toronto 4
Ont., tālr. 533—2837 Tautiešiem atlaide

JAUNĀKĀS GRĀMATAS

I. Gubiņa — Gandrīz karaliene, rom.	$4.00
A. Dziļums — Aklā ezera velns, rom.	$5.00
P. Karells — Barbarossa	$7.00
Aspazija — Drāma	$8.60
Aspazija — Lirika	$8.60
Aspazija — Proza	$8.60
ĀBECE — lasāmgrāmata I klasei	$3.00
Latvju dziesmas ar notīm	$4.80
Mazais katechisms	$0.50
Anšl. Eglītis — Pēdējais raidījums, rom.	$4.50
Anšl. Eglītis — Sveiciens Ofijai Ozo	$5.00
Z. Mauriņa — Trimdas traģika	$5.50
I. Grebzde — Māsas, rom.	$6.00
Rembrants — Dzīve un darbi	$6.80
J. Konters — Vīri un sievas, puiši un meitas, parunas, miklas un sakāmvārdi	$2.80
Ģen. O. Dankers — Lai vēsture spriež tiesu, atmiņas	$4.50
A. Šilde — Bez tiesībām un brīvības	$7.50
A. Bērziņš — Unpunished Crime	$5.75
Dz. Zeberiņa — Cepumi — kā nekad!	$5.50
H. Bells — Biljards pusdesmitos, rom.	$4.00
G. Janovskis — Bez ceļa, impresijas	$3.50
B. Grunde — Saules un sala grāmata, pasakas ar M. Kovaļevskas illustrācijām	$3.80
T. Krūka — Silaines mežs runā, pasakas ar A. Robežgruntnieces illustrācijām	$2.80
E. Ķezbere — Koncerts, dzejoļi	$3.60
B. Senkēviča — Zeme un jūs, dzeja	$3.00
J. Kārkliņš — Pūcesspiegelis II d.	$5.00
J. Rainis — Jāzeps un viņa brāļi, angļu v.	$5.50
M. Ausala — Patiesības vīns, dzej.	$3.50
N. Kalniņš — Laipu licēji, rom.	$5.50
Latvijas universitāte	$7.50
S. Lazdiņa — Uz mājām, rom.	$4.50
A. Apse — Klosterkalns, stāsti	$3.60
E. Lēmane — Suņa roze, stāsti	$3.50
J. Dikmanis — 60 sporta gadi, atmiņas	$3.50
E. Dunsdorfs — Saktu stāsti, vēst.	$4.00
J. Norvilis — Garīgu koŗa dziesmu krājums	$1.75
Elv. Leja — Tuksneša augs, dzejoļi	$3.80
A. Zīlīte — Miklas un pasakas	$3.00
Prof. Dr. P. Jurēvics — Idejas un īstenība, esejas	$6.00
Latvju raksti I d.	$37.50
Latvju raksti II d.	$37.50
4. Latviešu Dz. Svētku Kanadā — albums	$3.00
A. Priedītis — Ķīniešu lirika	$3.20
V. Hermane — Ēnu robežās, stāsti	$3.20
J. Vanags — Skumju mētelis, dzeja	$3.00
J. Simsons — Vorkutas gūstekņa stāsts	$6.50
Vincs Ramons — Putekļi sarkanā rietā, romāns	$4.50
K. Ķezbers — Dr. Applebija kalpi, stāsti un noveles	$4.00
Latviešu tautas teikas un pasakas IV sēj.	$7.80
Latviešu tautas teikas un pasakas V sēj.	$7.80
K. Ieviņš — Saules dārzā, rom.	$5.50

dabūjamas DV grāmatnīcā
491 College Street, Toronto 4, Ont.

PUĶU VEIKALS
Vesnu

Ziedi un ziedu sakāršanas tojumi visām vajadzībām

Piegādā Lielotoronto robežās un pārsūta uz visām pilsētām brīvajā pasaulē. 231 Roncesvalles Ave., tālr. LE 4—4645, Toronto, pēc darba LE 3—4037.

A. PUTNIŅŠ

Atkal dabūjama skaņu plate 12" LP
LATVIEŠU TAUTAS DZIESMAS
paša kokles pavadījumā iedziedājis
Antons Kivlenieks.
Pieprasīt 964½ Bloor St. W. Toronto 4, Ont. Canada.
Cena $5.— Ont. prov. + 15¢ PST.

ELZA PĒRKONE
Sejas un matu kopšana. Preparāti. Matu veidošana, krāsošana, ilgviļņi. Ik dienas.
DEBORAH—ANN'S Beauty Salon
1A Browning Ave., HO 3—5198, Toronto.

AG ROTAS
A. GUGĀNS
ZELTKALIS
Darbnīcā — tel. 444—4033
25 Moccasin Trail,
Don Mills, Ont.

A. EGLITIS — T.V RENTAL
17" — $ 8.- mēnesī
21" — $ 9.- mēnesī
23" — $10.- mēnesī
161A Roncesvalles Ave., Toronto, tel. LE 7-1401

KATJAS JACOBS
GRAFIKU IZSTĀDE
NO
25. feb. — 10. martam
BERGDON GALERIJA
180 DAVENPORT Rd., tel. 924-3865, Toronto

VIESĪBĀM, KOMERŠIEM
sagatavoju un piegādāju mājās auksto galdu, piemērotu katram gadījumam: salātus, putnus, zivis, vēžus — sākot ar $3.50 no personas.
E. BĒRZIŅŠ — 1413 Bloor St. W. tel. 536—0637, Toronto.

Toronto Window MFC Co. Ltd
165 CENTRE ST. E., RICHMOND HILL, ONT.
Piedāvā augstākās kvalitātes alumīnija logus un durvis.
Izdara dažādus logu pārbūvju darbus.
LABS DARBS. MĒRENAS CENAS.
Nesaistošai informācijai zvanīt
Edvardam vai Aldonai SPROĢIS
darbā 285-1471, mājās BA 5-5314.

ZIGFRIDS ART POTTERY
ZIGFRĪDS JURŠEVSKIS
KERAMIKAS DARBNĪCA - SALONS
1425A BLOOR ST., W., TORONTO. TEL. LE 6-8183
viena tramvaja pietura rietumos no Lansdowne.
Piedāvā LATVISKU, MODERNU KERAMIKU un citus LIETIŠĶAS MĀKSLAS IZSTRĀDĀJUMUS.
○ Turpat dabūjami BILŽU LOGĀTI. ○

ARTURS ZUTIS, B. A.
ADVOKĀTS un NOTĀRS
Tel. EM 6-5943.
Suite 545,
17 Queen Street E.,
Toronto 1, Ontario.
RO 6-8354 (mājās).

Skaņu plates
LP — 33 1/3 RPM

Pēteris Lielmuiža, tenors — Par katru stundu $4.50
1. Par katru stundu, Mocekļi, Lūgšana, Tu augstais Dievs, Latvju bēru dziesma, Aglona.
2. Visspēcīgais, Visvarenais, Lūgšana, Šūpļa dziesma, Gaisma un Lūgšana no kantātes Tēvijai Erģeļu pavadījumā.
Vera Leinvēbere, klavieres $5.25
Jāzepa Vītola — Variācijas,
T. Ķeniņa — Sonāta.
+ 3¼ P.S.T.
Dabūjamas DV Grāmatnīcā, 491 College St., Toronto 4, Ont.

---

ir liela starpība
apdrošināšanā

VALD. BEBRIS
PAZĪST JŪSU
APDROŠINĀŠANAS
VAJADZĪBAS
PL 9-0266.

PĀRSŪTAM
naudu uz LATVIJU
US $10.- pret 9 jauniem rubļiem. Sūtīšanas izdevumi $3.50 līdz $35.-, pārējām summām 10%. Saņemšana 14-21 dienu laikā. Sūtījumi apdrošināti.
DV SAIŅIŠU NODAĻA,
491 College St., Toronto 4, Ont.

NOTĀRS
OSKARS PERRO
pieņem klientus tikai laikā, iepriekš pieteicoties pa tālr. LE 5-8555, Toronto.

LATVIEŠU NAMS
izīrē telpas
sarīkojumiem un viesībām
Birojs atvērts katru dienu no pl. 11—1 p.p. un 6—8 vak.
Sestd. no pl. 11—1 p.p. un 6—8 vak.
TELEFONS 922—2831
491 College St. Toronto.

MADAM DORA
Apdzīvināta kāršu un rokas zīlēšana.

Dod padomus visās jūsu vajadzībās — mīlestībā, precībās un darījumos. Ja jums ir šaubas vai rūpes, noteikti iegriezaties. Atvērts no pl. 9 līdz 10 vak., tālr. 532—0722, Toronto.

PĒRK
DĀMU MATUS
Maksājam fantastisku atlīdzību.
Zvanīt dienā 366—1217, vakaros LE 1—5223
Mr. CARLOS

Erindale izīrējama 3 guļamistabu ģimenes māja. Zvanīt darbdienās pēc plkst. 6 vakarā — 277-2395, Toronto.

IZĪRĒJAMAS
ziemas zvejai
apsildāmas būdas.
KESWICK,
PIE SIMCOE EZERA,
Pieteikties pie O. GRIĶA — tel. 416—476—5303
318 Old Homestead Rd., Keswick, Ont.

Meklēju bij. Latvijas valsts Jēkabpils komercskolas audzēkņus
Veru PRŪSI
(vēlāko Ozoliņa k-dzi)
un
Frici ĶIVELĪTI.
Kas par minētajām personām ko zinātu, lūgts rakstīt TĀLIVALDIM BĒRZIŅAM.
Adrese: 7 S-Bad Cannstatt, Schmidener Str. 208, West - Germany.

F. Rosny
FUNERAL DIRECTOR
APBEDĪŠANAS BIROJS
467 Sherbourne St., Toronto.
Tel. WA 4-1408.
☆
Rūpīga un smalkjūtīga apbedīšanas ceremoniju izkārtošana

SAULAINES pārvalde
meklē
Saulaines kopēju visu gadu — alga pēc vienošanās; virtuves darbinieces, mazbērnu un meiteņu nometnes vaditājas un grupu vecākos. Interesenti aicināti sazināties ar biskapu A. Lūsi, 50 Dewson St., vai Saulaines priekšnieku A. Dobeli, 64 Ashborne Dr., Islington, — BE 1—1619.

Vīru koŗa VIESTURS
33 RPM skaņu plate
21 DZIESMA — IEDZIEDĀTAS NO 1959. — 1965. GADAM.
Dabūjamas DV grāmatnīcā —
491 College St., Toronto 4.
Cena $4.50 + 3% tirdzniecības nod. Ontario prov.

KAS? KUR? KO? TORONTO

BROADVIEW DELIKATEŠU veikals
105 DANFORTH AVE. (pie Broadview).
Tel.: HO 5-9905. AUSMA MIĶELSONS.

Ādolfa Kristapsona gaļas un desu veikals - darbnīca **HO 6-5152**
1095 QUEEN ST. E.

Pavasara delikatešu veikals un konditoreja **LE 1-7353**
331 RONCESVALLES AVE. Īpašnieks ST. ČUKULS

BĒRZIŅŠ Realty Ltd. Arnolds Bērziņš
316 Harbord St. LE 4-8447
NEKUSTAMI ĪPAŠUMI — visos pilsētas rajonos.
APDROŠINĀŠANA — auto, mēbeles, mājas un dzīvību.
OBLIGĀCIJAS — māju un auto aizdevumi.
NOTĀRS — līgumi, norakstī, tulkojumi.

O. J. PUĶĪTIS, B.A., LL.B.
ADVOKĀTS un NOTĀRS
Tālrunis 364—9276
885 Dundas Street West
Toronto 3, Ontario

TRAVEL TOURS
CEĻOJUMU BIROJS
World Wide Travel Service
O. K. JOHNSON & CO. LIMITED
697 Bay Street, Toronto 2 ***EMpire 6—9488***

R. G. BALODIS D.C.
ĀRSTS CHIROPRAKTIKĀ
Ārstēju muguras, kāju un galvas sāpes.
228A, Kingston Rd. Toronto 18, Ont. Tālr. 699—3594.

LAIMONS AUTO SERVICE
603 Gerrard St. E. (pie Broadview Ave.) Tālr. 466-0540, Toronto.
Dažādu veidu auto remonti, smērēšana un eļļas mainīšana.
Ratu balansēšana. Garantēts darbs. **LAIMONIS MAROVSKIS**

CALLAS
puķu veikals 727 Danforth Ave. tālr. 466-9911
PUĶES KATRAM GADĪJUMAM. PIEGĀDĀ MĀJAS.

Everlast Heating Co. **LE 1-1101**
62 GEAREY AVE. Gāzes un eļļas apkures ierīces.
Īpašn. A. RASA. Tālr. mājās HO 5-5317

CREST FLORISTS **HU 7-0491**
567 MOUNT PLEASANT RD. (pie Belsize Dr.)
Ziedi katrai vajadzībai. A. Nuliša un V. Reinholda gleznas
Latviskās rotas lietas. ELMĀRA GULBIS

Drapery Contract Services
IMANTS E. KROZE
521 OAKWOOD AVE.
Tel. 789-2211 783-4455. Mājās BA 5-8202
Nesaistoša informācija un lietpratēja padomi jūsu mājas iekšienes izdaiļošanai. Aizkari, grīdsegas, drapērijas u.c.

BOUCK, HETHERINGTON, FALLIS, TRIVETT & PARK
BARRISTERS and SOLICITORS
365 Bay Street,
tel. 366—4451 Toronto

KRĀSU UN MELNBALTĀS FILMAS
attīstīšana ▪ palielinājumi ▪ duplikāti ▪ citi darbi ▪ izcilus kvalitāte ▪ atlaide ▪
BENJAMIŅA FILMU LABORATORIJA
247 Richmond St. E., Toronto 2, Ont.
Tel. 363—6496

UNO MANKIN REALTOR
Member Toronto Real Estate Board Ont. Association of Real Estate Boards.
KONST KĀRKLIŅŠ
Pārstāvis
392 Danforth Ave., Toronto 6
Birojā HO1-1114 mājās 425-4162

St. Clair — O'Connor: Ar lielām 8 istabām — atsevišķa dubultķieģeļu māja, ūdens eļļas apkure, liela moderna virtuve (16x14 pēdas), viena četrdaļīga un viena trīsdaļīga, kā arī divdaļīga vannas istaba, privāts iebraucamais ceļš un piebūvēta dubultgarāža. Labi kopts dārzs. Īpašums labā stāvoklī. Zemes platība 55x269 pēdas.

Post Rd. — Banburg Rd.: Ziemeļos no Edvarda parka 7 istabu atsevišķs dubultķieģeļu bungalovs ar ultra modernām iekārtām, moderna virtuve, 2 vannas istabas, valģējs balkons, izbūvēta atpūtas telpa pagrabā, privāts iebraucamais ceļš un garāža. Gruntsgabala lielums 90x119 pēdas. Labā stāvoklī. Iemaksa $8.000.

Broadview — Danforth: Fulton Ave — 8 istabu dubultķieģeļu māja, 2 virtuves, 2 vannas istabas, ūdens eļļas apkure, iebraucamais ceļš un dubultgarāža. Iemaksa $5.000.-

SAGĀDĀJAM AIZDEVUMUS IEMAKSĀM KĀ ARĪ IZKĀRTOJAM OBLIGĀCIJAS BEZ ATLIDZIBAS

SPORTS

AUSTRĀLIJAS ZĒNI UN MEITENES PELD

Latviešu uzņēmuma Strathfield Electronic īpašnieka E. Suķa ceļojošās balvas izcīņā peldēšanā jaunatnei Sidnejā startēja 33 zēni un 11 meiteņu no sporta kopām Daugava un Olimpija, bet iztrūka Spara jauniešu. Ap 120 skatītāju varēja priecāties par spraigām sacensībām. Jaunie peldētāji uzrādīja teicamu gatavību, abu kopu pārstāvjiem gūstot lidzīgus panākumus, vienīgi sacensību beigu posmā Daugava panāca uzvaru ar 141,5 p. pret Olimpijas 124,5 p. Šīs bija lielākās latviešu jauniešu peldēšanas sacensības Sidnejā ne vien dalībnieku skaita, bet arī sasniegumu ziņā.

Grupā līdz 12 gadu veciem zēniem 50 un 100 m brīvā stila peldējumā pārliecinoši uzvarēja Ivars Katužāns 42,6 sek. un 1:41,0 min. laikā. Par viņu no Jaundienvidvelsas latviešu peldētājiem attiecīgajā vecumā 100 m ātrāk veicis savā laikā tikai 26-kārtējais pasaules rekordists Jānis Konrads. Slavējamu progresu uzrādīja arī Ivara Katužāna treniņbiedrs Valdis Bērziņš, abās distancēs ar 46,3 sek. un 1:47,4 min. iegūstot 2. vietu.

Līdz 14 gadu veco zēnu grupā 50 m brīvā stilā uzvarēja Valdis Dūšelis 41,6 sek., bet 100 m brīvā stilā Juris Ādamsons 1:34,6 min. Pēdējais bija pārākais arī 50 m uz muguras, veicot distanci 42,8 sek. laikā.

Zēnu grupē līdz 16 gadu vecumam brīvā stila peldējumos pārliecinoši uzvarēja Juris Dūšelis, kas 50 m veica 33,8 sek. un 100 m 1:20,7 min.

Grupā līdz 18 gadu vecumam klase par sevi izrādījās Alans Little, kas uzvarēja 50 m brīvā stilā 29,4 sek. un 100 m tai pašā stilā 1:08,4 min. Viņš 13 zēnu konkurencē bija pārākais arī 50 m krūtīm, uzrādot 41,3 sek. laika atzīmi.

Meitenēm grupā līdz 14 gadu vecumam 50 m brīvā stilā uzvarēja Ieva Liberte 40,2 sek. laikā, bet grupā līdz 18 gadu vecumam Māra Liberte to pašu distanci veica 35,0 sek. Šajās sacensībās pirmroreiz startēja Ievas un Māras 7 gadu vecā māsa Maija Liberte. Par teicamu talantu izrādījās Diana Priede, kas 50 m uz krūtīm veica 54,6 sek. laikā.

4 x 50 m maiņas peldējumā uzvarēja Olimpijas zēni (Veras, Miltiņš, Kains un Little) 2:23,0 min. laikā.

AL

VILSONS MASKAVĀ

Nedēļas sākumā Maskavā uz trīs dienu ilgām sarunām ieradās Anglijas ministru prezidents Vilsons. Čmiķi zobojas, ka viņa ierašanās vien jau raksturo sarunu gaitu: slikto laika apstākļu dēļ ministru prezidenta lidmašīna neparedzēti nosēdās Šeremetjeva lidlaukā, kamēr Kosigins, Gromiko un angļu un padomju karodziņiem apgādātā suminātāju brigāde Vilsonu gaidīja Vnukovo lidlaukā.

Anglijas ministru prezidenta braucienam uz Maskavu daudzu Rietumu diplomātu acīs ir tīrs reklāmas raksturs — parādīt kaut kādu aktīvitāti Anglijas vēlētājiem, mēģināt pārņemt iniciatīvu, kur vien tas iespējams, dodot priekšroku Vietnamas miera sarunu jautājumam. Cerības uz Pad. savienības atbalstu Vietnamas miera sarunu panākšanai ir ļoti vājas. Lielākas cerības liekamas uz diviem jaunniem nolīgumiem: aizliegt atomieroču mēģinājumus pazemē un parakstīt līgumu atomieroču izplatīšanas aizliegšanai. Mājas frontē Vilsons grib panākt tirdzniecības izlīdzināšanu starp Angliju un Pad. savienību. Tā, piemēram, pērnā gadā Anglija iepirkusi padomju preces par 280 milj. dolariem, bet padomju importi no Anglijas sasnieguši labi ja pusi no šīs summas.

Savā laikā daudz tika runāts par Polijas ārlietu ministra Rapacka plānu par no atomieročiem brīvas joslas izveidošanu. Tagad par tādu pašu joslu, tikai Vidējos austrumos, runā Vilsons, kas aicināja Pad. savienību palīdzēt nosargāt mieru šai pasaules daļā pēc tam, kad pēc 1969. gada Anglija būs atstājusi savu Ādenas bazi. Vietnamas miera sarunu jautājumā Kosigins uzsvēra, ka ir vienās domās ar Ziemeļvietnamas ministru prezidentu Pamvandongu. Pēdējais izteicis četrus noteikumus saruna pamata radīšanai: ASV jāatvelk savus spēkus, jārespektē 1954. gada Ženēvas konferences lēmumus, jāpanāk vienošanās Dienvidvietnamā, pamatojoties uz vietkongu prasībām, un tālākā nākotnē jāapvieno pašreizējās abas Vietnamas.

NEMAINĪGĀ PADOMJU DIKTĀTŪRA

Nebrīnīsimies par senātora Fulbraita uzbrukumiem prezidenta Džonsona nostājai Vietnamas jautājumā. Ja viss notiktu atbilstoši Fulbraita domām, mēs varētu būt gandrīz droši par to, ka Latvijas, Lietuvas un Igaunijas sūtniecības Vašingtonā vairs nepastāvētu. Šādu rīcību prasīt prasa visa koeksistences politika. Nedaudz lielāks pārsteigums bija senātora Roberta Kenedija prasība atzīt vietkongus un tos uzņemt Dienvidvietnamas valdībā. Liekas skaidrs, ka šāda rīcība nozīmētu visas Vietnamas atdošanu komūnistu žēlastībai. Reizē tā būtu arī komūnistu gribas uzspiešana brīvās Vietnamas pilsoņiem, kuŗi nav izteikuši vēlēšanos pakļauties sarkano terroram un diktātūrai.

Tādēļ jāpriecājas, ka ASV prezidenta speciālasistents drošības jautājumos Bandijs deklarējis Vašingtonas pārliecību, ka šāda ieteikuma īstenošana nekā neatrisinātu. Bandijs arī izcēlis faktu, ka ASV pilsoņu lielākais vairums atbalsta pat daudz aktīvāku rīcību komūnisma savaldīšanai. Ir likts arī saprast, ka beidzot radusies skaidra pārliecība, ka katra koalīcijas valdība ar komūnistiem beigsies ar Vietnamas labākajā gadījumā — iesaldēs visu problēmu līdz laikam, kad komūnistiem būs izdevīgi to pacelt par jaunu. Līdzšinējā pieredze to apstiprina.

Protams, būs laudis, kas šādu faktu konstatēšanu apzīmēs par novecojušu un pretdemokratisku domāšanu, nākot klajā ar veco pasaciņu, ka komūnisms līdzās Latvijai, Lietuvai un Igaunijai beršlizējies un pēc Staļina perioda atjauj pilsoņiem arvien vairāk brīvību pašiem izteikt savu gribu. Ka komūnisms nebūt nav kļuvis mīkstāks, apliecina kaut vai nelaimīgā amerikāņu tūrista nāve, kuŗš neapzīmētā vietā bija iemaldījies Pad. savienības teritorijā. Tāpat politiskās slepkavības, kas turpinās arī pēc Staļina valdīšanas laika beigām. Ne jau veltīgi ASV ārlietu ministrijai nācās brīdināt pilsoņus, ka pat tūrisma ceļojumi uz Pad. savienību ir bīstami un ka amerikāņu valdība nevar garantēt tūristu drošību. Varbūt vēl labāk komūnisma „brīvāko domāšanu un liberālizēšanos" parāda abu padomju rakstnieku likteņis, kuŗi bija iedrošinājušies darbos paust savus uzskatus. Siņavski un Daniels notiesāti uz 7 un 5 gadiem spaidu darbos. Var jau būt, ka atradīsies „liberāli" cilvēki, kuŗi apgalvos, ka komūnisms tomēr kļuvis mīkstāks, jo, lūk, neviens no abiem rakstniekiem nav tūlīt likvidēts . . . Tegan derētu atcerēties, ka padomijā ātra šķiršanās no dzīves bieži vien ir vieglāks sods nekā gadiem ilga spīdzināšana cietumā vai soda nometnē, no kurienes sodītais parasti atgriežas kā garīgs un fizisks kroplis.

Nekas nav mainījies arī padomju „tiesu" procesā. Oficiāli gan arī šis farss bija nosaukts par atklātu tiesas sēdi, bet ne ārzemju žurnālistu, nedz citas neaicinātas personas tiesas zālē neielaida. Publicētās ziņas skaidri liecina, ka spriedums bijis jau zināms pirms prāvas sākšanās. Ka abi notiesātie rakstnieki nav komūnisma piekritēji, liekas puslīdz droši, jo viņi savus darbus publicējuši ārzemēs un nav atzinušies par vainīgiem apsūdzībā. Cik zināms, abi argumentējuši, ka katram rakstniekam ir tiesības izteikt savas domas un publicēties, kur vēlas, arī ārzemēs, ja pašu zemē darbus noraida. Protams, ar šādu argumentāciju Pad. savienībā nav iespējams gūt sekmes un panākt taisnību, kādēļ arī sekoja, acīm redzot, jau iepriekš izlemtais spriedums. Ja ziņu par abu apsūdzēto neaatzīšanos un aizstāvēšanās argumentāciju jāva publicēt, tad tas izskaidrojams vienīgi ar vēlēšanos brīdināt katru, kas sapņotu par tiesībām pašam brīvi spriest.

Tā arī šis tiesas farss aplieca, ka vienīgi to, ka, līdzīgi Staļina laikam, arī tagad katru cilvēku, kas patstāvīgi domā, uzskata par kriminālnoziedzieku un kā tādu nottiesā vai — labākajā gadījumā — atzīst par nenormālu. Kā āgrāk, tā arī tagad nevienam padomju pilsonim nav atļauts brīvi domāt un spriest, kas ir vīsraksturīgākā pazīme visām totālitārajām diktātūras valstīm. Tādēļ arī vēl tagad nepieciešams katru rītu palasīties avīzi „Pravda," lai zinātu, ko drīkst domāt, spriest, teikt un rakstīt. Katra atkāpšanās no partijas ģenerāllīnijas var nozīmēt tikai vienu: tikt notiesātam.

Tāpat nekas nav mainījies komūnisma pamatplānā par visas pasaules iekaŗošanu. To derētu atcerēties mums visiem, lai, ejot uz nobalsošanu vēlēšanu dienā, mēs nedotu savas balsis cilvēkiem, kuŗi augstāk teikto nesaprot vai negrib saprast. Vai vēl jaunāk: lai mūsu balsis netiktu cilvēkiem, kuŗi uz citu nelaimes lēses vēlas tikt kādā amatā. Mums nav pamata atbalstīt arī tādus, kuŗi gan patiesos apstākļus labi pārzina, bet klusē. Vienalga, kāda iemesla dēļ. V. Korsts

STAĻINISKA ATSPĒLĒŠANĀS

Padomju rakstnieki Siņavskis un Daniels notiesāti uz 7 un 5 gadiem spaidu darbos.
Čekists: „Jūs rakstījāt pa kluso uz papīra, mēs tagad rakstām uz jūsu mugurām!"
Ed. Keiša karikatūra LA

✝
Mūsu mīļais
Jānis Brūklis
Dzim. 1900. g. 20. janvārī Aizputē, miris š. g. 18. februārī Niagara Falls, Kanadā.
Te dienas baltās nebaltās,
Un te jau vakars.
Dziļās sērās
SIEVA, DĒLI, VEDEKLAS,
MAZBĒRNI UN PĀRĒJIE PIEDERĪGIE

Ģenerālis de Golls iet savu ceļu

Kanadas ministru prezidents Pīrsons Otavā apgalvoja, ka NATO turpinās funkcionēt arī pēc 1969. gada aprīļa, kad notiek Rietumu militārās alianses uz 20 gadiem parakstītais nolīgums. Pīrsona uztverē nākotnes pārmaiņas organizāciju stiprinās, nevis vājinās, kaut jārēķinās ar iespēju, ka uzsvars nebūs vairs tik daudz uz militārās, kā saimniecīskās un politiskās sadarbības.

Citas domas par NATO nākotni ir sava ceļa gājējam — Francijas supernacionālistam ģenerālim de Gollam, kas šīs nedēļas sākumā Parīzē deklarēja, ka pēc 1969. gada 19. aprīļa visām Francijā esošajām ārzemju militārajām bazēm jābūt padotām franču komandai. Abas NATO armijā iesaistītās franču divizijas tiks atvilktas, tāpat organizācijas gaisa spēkos ietilpinātās 400 franču lidmašīnas. Francijas Vidusjūras un Atlantijas okeāna flotes no alianses tika atvilktas jau agrāk. Ģenerālis de Golls uzsvēra, ka ar 1969. gada 19. aprīli Francija izbeigs padevīgo pabērna lomu NATO organizācijā, kas līdz šim pastāvējusi ar kopības nosaukumu. Kā šādos gadījumos parasts, savu „ārtavu" saņēma arī ASV. „Kopš otra pasaules kaŗa nobeiguma," sacīja Francijas prezidents, „ASV NATO aizsegā nodibinājušas amerikāņu protektorātu Eiropā. Bet apstākļi ir mainījušies. Agresijas draudi no austrumiem ir mazinājušies. ASV zaudējušas atomieroču monopolu." Ģenerāļa uztverē ASV jaukšanās tādos lokālkonfliktos, kā Korejā, Kubā un Vietnamā, apdraud Eiropas drošību. Bez tam var pienākt laiks, kad arī Eiropu ierauj šādos konfliktos. Lai no tā izvairītos, Eiropai nepieciešama sava stratēģija, neatkarīga no ASV plāniem, kuŗus amerikāņi mēģina uzspiest ar NATO starpniecību.

Vašingtona de Golla izteiktajos ieskatos nekādus draudus NATO pastāvēšanai nesaskata. Kaut Francijas prezidents nolēmis izņemt franču spēkus no amerikāņu virspavēlniecības, viņam neesot ne mazākās vēlēšanās izstāties no NATO, traucēt tās darbību vai vājināt tās pozicijas, jo šī alianse sarga arī Franciju no ārējas agresijas. Amerikāņi savā domāšanā ļoti paļaujas arī uz laika elementu — pēc 1969. gada 19. aprīļa, kad spēkā stātos de Golla paredzētās pārmaiņas, pats ģenerālis var arī vairs neatrasties valsts vadībā. Bez tam, — aizrāda amerikāņi, — pagaidām vēl nav gluži skaidrs, ko de Golls domā ar savu franču kontroli. Ja tā attiektos vienīgi uz teorētisku militāru plānošanu, amerikāņi būtu gatavi to paciest. Tas tomēr nav viss, ko vēlas prezidents de Golls. 1969. gads, tātad, var kļūt par brīdi, kad sabiedrotajiem jālikvidē militārās bazes Francijā, tās pārceļot uz Rietumvāciju, Beļģiju un Holandi. Jau aprēķināts, ka šāda pārcelšanās izmaksātu ap 700 milj. dolaru. Ļoti iespējams, ka tādā gadījumā prasītu franču kaŗaspēka izvākšanu no Rietumvācijas.

Francijā izbūvēto sabiedroto militāro bažu pārņemšanas gadījumā vissmagāk ciestu ASV, kuŗām vairākās aviācijas, apgādes un sakaru bazēs uz franču zemes stacionēti 60.000 kaŗavīru. Francijā atrodas arī 2200 kanadiešu.

Politiskās piezīmes

Visai saspīlētā atmosfairā ASV senāta ārlietu komisijas izmeklēšanā ārlietu ministrs Rasks uzsvēra, ka nepastāv nekāda ieprieks noteikta spēku robeža, kuŗu Vašingtona liegtos pārkāpt sekmju vainošanai Vietnamā kaŗā. „ASV spēku lielums atkarīgs no ienaidnieka," sacīja ārlietu ministrs. Tai pašā laikā Rasks lika saprast, ka ASV mērķi patiesībā nav nekādi lielie. Tiklīdz Ziemeļvietnama izvāksies no Dienvidvietnamas, to pašu darītu ASV, atstājot savas bazes un nolīdzinot ceļu vispārējām vēlēšanām.

☆

Beļģijā un Italijā jau ilgāku laiku turpinās valdības krize. Briselē karalis Boduēns aicinājā aizgājušās ministru prezidenta Harmela valdības vicepremjēru Segeru sastādīt jaunu kabinetu. Segers pieder Beļģijas sociālai kristīgo partijai. Pirms tam karaļis valdību sastādīt bija aicinājis sociālistu van Akeru, bet viņam neizdevās radīt Harmela valdībai līdzīgu sociālistu un sociālo kristīgo (katoļu) koalīciju.

Itālijā prezidents Saragats liek visas cerības uz līdzšinējo ministru prezidentu Moro, kuŗam pašreizējās krizes laikā jau vairākkārt nelaimējies, kā jaunas valdības sastādītāju. Moro nedēļas nogalē izteicās, ka pieaugušas cerības vienoties ar agrākās valdības koalīcijas partijām — paša Moro kristīgajiem demokratiem un ārlietu ministra Fanfani nozarojumu — sociālistiem, demokratiskajiem sociālistiem un republikāņiem.

☆

Nedēļas nogalē prezidenta Džonsona Vietnamas politika piedzīvoja uzbrukumus no divām citām demokratu frontēm. Ņujorkas senātors Roberts Kenedijs izteicās, ka jāpiedāvā komūnistu vietkongiem zināma daļa līdzrunāšanas un atbildības jaunajā Dienvidvietnamas valdībā. Senātora domas atbalsojās Kalifornijas demokratu padomes sēdē, kas denuncēja valdības politiku un prasīja tiešas sarunas ar vietkongiem Vietnamas kaŗa izbeigšanai.

☆

Nemitīgajā cīņā par varu Indonēzijā vienu punktu savā labā var pieskaitīt prezidents Sukarno. Tagad tikai jānogaida, vai viņš šādu luksu var atļauties. Sukarno atcēlis no aizsardzības ministra amata Indonēzijas populārāko ģenerāli Nasušonu, kas vadīja pag. gadā komūnistu inscenētā apvērsuma likvidēšanu un pēc tam bija lielā mērā atbildīgs par spēcīgās Indonēzijas komūnistu partijas sadrumstalošanu. Būdams aizsardzības ministra amatā, ģen. Nasušons bija arī Indonēzijas bruņoto spēku virspavēlnieks. Pieņem, ka viņš tagad zaudējis arī šo amatu.

Indonēzijas bruņotie spēki atrodas trauksmes stāvoklī, prezidentam baidoties ka Nasušonam uzticīgās vienības varētu sākt cīņu ar Sukarno piekritējiem. Ar Nasušona padzīšanu iepūsta jauna dzīvības dvaša Indonēzijas komūnistos, kas kopš nesekmīgā apvērsuma zaudējuši ap 100.000 dedzīgāko piekritēju.

☆

ASV Apollo projekts paredz divu amerikāņu astronautu nosēdināšanu uz Mēness ne vēlāk par 1969. gadu. Bet — vai tas būs pietiekami ātri, lai aizsteigtos priekšā Pad. savienībai? Pašreiz orbitā ap zemi riņķo padomju kosmosuņi Veteroks un Ugdjoks. Suņus izmantošot bioloģiskiem pētījumiem. Kosmonauts Titovs 4. februārī Maskavā izteicies, ka suņi mēnesi apmeklēšot pirms cilvēka. Nosēšanās uz Mēness virsmas krieviem jau izdevusies. Ja Kosmos 110 satelits ar abiem suņiem apmierinās zinātnieku vajadzības, no padomju izplatījuma iekaŗotājiem jau tuvākajā nākotnē var saģaidīt jaunus pārsteigumus.

☆

Pēc 15 mēnešu ilgas revizijas Anglijas valdība izstrādājusi jaunu aizsardzības politiku, kas nedaudz samazinās militāro budžetu, bet stipri samazinās jūras spēku varenību. Aizjūras zemēs stacionētos spēkus samazinās par vienu trešdaļu; Ādenas bazi, pēdējo Anglijas militāro atbalsta punktu Vidējos austrumos, briti atstās līdz 1968. gadam. Singapūrā, turpretim, angļi atstās savu bamzi, cik vien ilgi Singapuras valdība to akceptēs ar pieņemamiem noteikumiem. ASV tiks iepirkti 50 F III A vieglie bumbvedēji, bet jauna lidmašīnu bazes kuģa būvi neuzsāks. Ne visai populāro aizsardzības plānu angļu politiķi uzskata par riskantu Vilsona pasākumu tik īsi pirms jaunām vispārējām vēlēšanām.